Allah Sevgisi:

Namazın Güzelliklerini Yaşa.

"Bu hayatın güzelliği O'nu hatırlamakta, ahir hayatın güzelliği O'nu görmektedir."

'Love of Allah' Series: Part 1

Present before you is the Turkish translation of the Qur'an Project book, 'Love of Allah: Experience the Beauty of Salah'. The book is currently in Urdu, English, Turkish with Bangla and Dutch being worked on.

As with all Qur'an Project publications – there is no copyright and no rights reserved. Any part of this publication may be reproduced in any language, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electrical, mechanical, photocopying, recording or otherwise without our permission, as long as no changes are made to the material. Please kindly send us notification for our records. You are also able to download a free PDF version of the books at www.quranproject.org.

May Allah [swt] grant us the most blessed conditions in our Salah and achieve the status of being amongst the most beloved to The Beloved Himself. O Allah, bless us with Your Love, the love of whom You Love and the love of deeds which bring us closer to Your Love. Please save us from the Fire, Forgive us for every sin and bless us and our families to be with You in the highest places of Jannah [ameen].

A.B. al-Mehri, The Qur'an Project Birmingham, U.K.

The Qur'an Project www.quranproject.org

Allah Sevgisini Talep Eden Dualar

ٱللَّهُمَّ إِنِّى أَسْأَلُكَ حُبَّكَ، وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ، وَالْعَمَلَ الَّذِى يُبَلِّغُنِى حُبَّكَ، ٱللهُمَّ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ نَفْسِى وَأَهْلِى، وَمِنَ الْمَالِ الْبَارِدِ.

"Allah'ım, senden seni sevmeyi, seni seven kişiyi sevmeyi, senin sevgine ulaştıran ameli yapmayı isterim. Allah'ım senin sevgini bana kendimden, ailemden ve soğuk sudan daha sevimli eyle." (Tirmizî, Daavât, 3490)

"Allah'ım bana sevgini ve senin yanında sevgisi bana fayda verecek olan kimsenin sevgisini ver. Allah'ım sevdiğim mal, evlat, sıhhatten bana ne verdinse onu senin sevdiğin konularda bana güç ve kuvvet yap. Allah'ım sevdiklerimden neyi benden aldınsa onları sevdiğin ibadet ve kulluk konusunda bana kuvvet kıl." (Tirmizi, Deavât, 3491)

اللهمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ أَحَبَّ الأَشْيَاءِ إِلَىَّ وَاجْعَلْ حَوْفَكَ أَخْوَفَ الأَشْيَاءِ إِلَىَّ وَاقْطَعْ عَنِّى حَاجَاتِ الدُّنْيَا مِنْ دُنْيَاهُمْ فَأَقِرَّ عَيْنِى حَاجَاتِ الدُّنْيَا مِنْ دُنْيَاهُمْ فَأَقِرَّ عَيْنِى مِا الدُّنْيَا مِنْ دُنْيَاهُمْ فَأَقِرَّ عَيْنِى مِا اللَّهُ مِنْ دُنْيَاهُمْ فَأَقِرَّ عَيْنِى مِا اللَّهُ مِنْ عِبَادَتِكَ

"Allah'ım bana senin sevgini en sevimli şey kıl ve senin korkunu da en korku verici şey kıl ve Sana kavuşma hevesiyle benden dünya ihtiyaçlarını gider. Dünya ehlinin gözlerini dünyalarıyla hoşnut ettiğin gibi benim de gözlerimi senin ibadetinle hoşnut et." (Ebu Nuaym, Hilyetu'l-Evliya)

-

¹ Her üç dua da *Câmiu'l Ulûm ve'l Hikem'* de geçmektedir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Namazınızın kendiniz ve hayatınız üzerinde beklenen etkiyi yapmadığını hissettiğiniz oluyor mu?

Peki, bunun, ona gereken önemi vermediğimiz için olabileceğini düşündünüz mü? Görünen o ki namazın üzerimizdeki etkisine yeni bir soluk getirecek olan namazdayken 'iletişim kurma' yetimizi kaybettik (ya da hiç edinmedik).

Bizden öncekilerin şu örneklerini düşünelim:

- Bir keresinde müslümanlar, Peygamber (sav) ile birlikte savas için yola koyulmuşlardı. Yolculuk sırasında Peygamber Efendimiz (sav), biri Ensardan ve biri Muhacirlerden olan iki kişiye nöbet tutmaları için emir verdi. Ensardan olan adam, namaza durduğu sırada muhacir de biraz dinlenmeye karar verdi. O sırada gelen bir kâfir, okunu çıkardı ve Ensardan olan nöbetçiyi göğsünden vurdu. O ise oku çekip çıkardı ve namazına devam etti. Kâfir, ikinci bir okla bir kez daha vurdu. Yine çıkardı ve namaza devam etti. Üçüncü bir ok isabet etti, daha fazla ayakta duramadı ve sonunda kanlar içerisinde rukûya ve ardından secdeye gitti. Muhacir, kardeşinin yardımına yetiştiği sırada saldırgan da kaçtı. "Sübhanallah! İlk ok atıldığında neden bana haber vermedin?" diye sordu. Ensardan olan sahabi: "(Güzel) bir sûrenin ortasındaydım ve kıraatimi kesmek istemedim" diye cevap verdi.
- Bir keresinde İmam Buhârî'yi namaza durduğu sırada bir arı 17 defa soktu. Bitirip de bir rahatsızlık

hissedince, "Bunun sebebinin ne olduğunu bilen var mı?" diye soruyordu.

- İbn Zübeyr, mancınıklar, üzerinde bulunduğu zemine ateş yağdırırken, geri çekilmeden korkusuzca namazına devam etmekteydi.
- Hz. Ali'nin (ra) namaz için hazırlık yaptığında, Rabbinin huzurunda durmak üzere olduğunu düşünüp benzinin attığı ve endişe ile titrediği söylenirdi.
- Bir başka sahabenin bir organının kesilmesi gerekiyordu. O ise bu işlemin namaza kendini kaptırdığı bir sırada gerçekleştirilmesini istemişti.
- Bir sahabenin ise, içerisinde bulunduğu mescidin bir duvarı tümüyle çökmüştü fakat o, namazı bitinceye kadar ne olduğunu fark edemeyecek derecede dalmıştı.

Namaz onlar için nefes alıp vermek haline gelmişti. Peki, huşû ve iç huzurunda bu seviyeye nasıl geldiler? Bu düzeye gelmek bizler için de mümkün mü? Namazımızı nasıl daha etkili hale getirebiliriz? İşte burada öğrenmeyi ümit ettiğimiz şey budur.

Kilit Nokta Dışarıdan Bakmaktır

Şimdi, kendi içimizde yapabileceğimiz herhangi bir değişiklikten önce, namaza bakışımızı yeniden sorgulamamız gerekiyor.

Kendinize sorun: Neden namaz kılıyorum? Sırf mecburum diye mi? Bu günlük görevi aradan çıkarmak ve bitirip kurtulmak için mi? Ya da herkes yapıyor öyleyse ben de yapayım diye olabilir mi?

Değişiklik yapmanın vakti geldi. Samimi bir **sevgi** ile namaza başlamalıyız. Sevdiğinizle birlikte olma *özlemiyle* namaz kılın. Sevdiğinizle birlikte olmaktan gelen huzur ve rahatlık için namazı kılın.

Birini sevmenizi sağlayan 3 neden vardır:

- 1. Ya güzel olduğu içindir,
- 2. Ya size karşı daima sevecen davranıyordur,
- 3. Ya da sizin için birçok iyilik yapmaktadır.

Şimdi Allah'ı düşünün. O'nda, yukarıdakilerin hepsi ve daha fazlası vardır değil mi? Öyleyse başka her şey ve herkesin üzerinde sevgimizi en fazla hak eden O değil midir? Allah'ı (cc) tam olarak sevmek, var olan en büyük sevgiyi tam olarak tatmak demektir! İmanın güzelliklerini tamamen tatmaktır.

Allah'ın güzelliğine gelince, çevrenizdeki her şeye bakın, iç ve dış güzelliklere... İşte tüm bunlar, O'ndaki sonsuz güzelliğin küçük birer ipucu. Eğer her insan Hz. Yusuf güzelliğinde yaratılsaydı ve etrafımızdaki bu umumi güzelliğe sahip tüm varlıklar toplanıp bir araya getirilseydi, bunların tümü Allah'ın cemâliyle kıyaslandığında güneşin aydınlığı karşısındaki zayıf bir mum ışığı gibi olurdu! Allah'ın cemâli eşsizdir! Çünkü ebedî bir nûr içerisindedir! Ve şimdi düşünün; namaza durduğunuzda Allah, o en güzel, en nûrlu çehreyi sizinkinin karşısına getiriyor!

Allah'ın cemâli bu dünyada göremeyeceğimiz kadar muazzamdır. Zira O, nûrunu bizlere gösterecek olsaydı, o nûr, var olan her şeyi yakıp kül ederdi. Bir keresinde Allah'tan (cc) O'nu görmeyi istediğinde, Hz. Musa'ya (as) ne olduğunu hatırlayalım. Allah (cc) buyurdu ki: "Sen beni

asla göremezsin. Fakat şu dağa bak, eğer o yerinde durabilirse sen de beni göreceksin."

Orada Allah o dağa tecellî etti ve dağ paramparça oldu! Musa (as) da düşüp bayıldı (Bkz. 7/A'raf Sûresi, 143). Bu sadece Musa'nın (as), Allah'ın (cc) cemâlini gören bir dağı görmesiyle gerçekleşmiş bir olay... Ya bir de doğrudan görseydi!

Allah'ın üzerimizdeki ikramı ve nimetlerine gelince, yalnızca bahşettiği görme kabiliyetinin değerini anlamak için bir anlığına gözlerinizi kapatın. O'nun üzerimizdeki nimetlerini saymaya kalksak, bunu yapamayız. Yine de bazen bir şey verilmediği zaman söyleniyoruz. Sonradan ise bunun bizim için daha hayırlı olduğunu anlayan yine biz değil miyiz?! Bir nimetin esirgenmesi, sonradan anlıyoruz ki bir başka nimet... Çünkü Allah katında hayırdan başka bir şey yoktur.

Düşünün... O'na karşı bir cüretkârlık yaptığımızda ya da bir günah işlerken, bu işi O'nun bize verdiği kabiliyeti ve nimetleri kullanarak yapıyoruz. Ama O, sevgisi ve merhametiyle bizleri korumaya, kollamaya devam ediyor, hatta yapmakta olduğumuz o eylem sırasında bile! O'ndan daha müşfik, O'ndan daha lütufkâr kimseyi bulamazsınız ve sevginize O'ndan daha lâyık bir kimse de bulamazsınız.

Şunu unutmayalım ki, bu hayatın güzelliği O'nu hatırlamakta. sonraki hayatın güzelliği de O'nu görmektedir. Bir dahaki sefere namaza duracağınızda O'nu sevdiğiniz için kalkın, O'na özlem duyduğunuz ve O'na kalkın. kavuşmayı arzuladığınız icin Kalbinizin kanatlandığını hissedin. Sadece o zaman, huzur ve ferahlığın reçetesi olan namaza erişme yolunda olursunuz.

Allah-u Ekber Üzerine

اَللَّهُ أَكْبَرُ

Peki, "Allah-u Ekber" demekle gerçekten ne oluyor?

Ne olduğuna geçmeden önce; hiç merak ettiniz mi neden namaza "Allah-u Ekber" ile başlarız? Neden meselâ "Subhanallah" demeyiz? Anahtar kelime "Allah-u Ekber"dir; çünkü biz bu kelime ile tasdik ederiz ki, huzurunda durmak üzere olduğumuz Allah, o sırada bizi meşgul eden tüm şeylerden yücedir. İşimizden daha yücedir, ticaretimizden daha yücedir, uykumuzdan, borçlarımızdan, ailemizden ve çocuklarımızdan; rahatımızı bozan ya da kafamızı kurcalayan her şeyden daha yücedir. Peki, bununla birlikte neden ellerimizi de kaldırırız? Ellerimizi bu saydıklarımızın hepsini arkamıza atmak için kaldırırız. Ellerimizi tam bir teslimiyetin göstergesi olarak kaldırırız.

Biri namaz için kalktığında Allah, "Benimle kulum arasındaki perdeleri kaldırın!" buyurur. "Allah-u Ekber" diye ilan ettiğiniz bu anda Allah artık o muhteşem güzellikteki cemâlini sizin hazır ve O'na yönelmiş olan yüzünüzün karşısına getirir. Siz dönmedikçe, O, sizden yüz çevirmez. Yüz çevirmek hem baş/bakışla başka tarafa yönelmekle, hem de kalben ya da aklen dünyevî konulara dönmekle olur. Eğer başka işlere döner veya yönelirseniz, size, "(Kendisine döndüğün) benden daha hayırlı olan nedir?" der ve perdelerin tekrar indirilmesini emreder.

"Allah-u Ekber" derken farz edin ki, kameranın karşısındasınız ve kırmızı "YAYINDA" butonuna o anda basılıyor. Fakat sizi izleyen sıradan insanlar değil, Melik'in

Kendisi. Şu an sahip olduğunuz her şey ve gelecekte sahip olabileceğiniz her şey O'nun elinde. Mükemmel bir düzen içerisinde çalışan tüm bu âlem O'nun elinde... Büyük ya da küçük hiçbir şey O'nun idaresinden kaçmıyor. Nasıl dururdunuz? Kalbinizde bu heyecanı hissedin!

"Allah-u Ekber" ile sadece birkaç dakika önce câiz olan yeme, içme, konuşma ve sıradan eylemler gibi şeyler bir anda yasak oluyor. Ne oldu? Şu anda farklı olan ne? Evet, bu fiiller bu âlemdeki bir buluşmaya yakışık almıyor. Çünkü kul çağrıya cevap verdi ve şimdi Efendisi karşısında tevazu ile duruyor. Artık daha yüksek bir seviyedesiniz. Odaklanın. Hâlâ başka taraflara mı yönelmektesiniz?! İşte bundan dolayı bu mükemmel kelimeyi, "Allah-u Ekber"i her hareketimizde tekrar ediyoruz. Bu bir hatırlatıcı ve huşû için yeni bir fırsattır.

Rabbini Tesbih Et & Yanına Sokulanı Kov

"Allah-u Ekber" diyerek artık resmen namaza girdiniz. Bakışlarınızı secde edeceğiniz yere indiriyorsunuz ve şimdi de ellerinizi, sağ eliniz sol elinizin üstünde olarak kalbinize yakın/göğsünüzün altına veya göbeğinizin altına koyuyorsunuz. Neden? Düşünün ki, bir kraliyet mekânına girdiniz, uzakta duran bir topluluğa gidiyorsunuz. Onlardan bir grup kolları rahat bir şekilde iki yanda, bakışlarını size dikmişler, diğer grup ise bakışlarını yere çevirmiş ve ellerini birbirine kenetlemiş halde onların önünde durmakta...

Sadece onların duruşlarından, soylu olanlarla kraliyet hizmetkârlarını kolaylıkla ayırt edebilirsiniz, değil mi? İşte bir kul olarak bize de Rabbimizin önünde tevazu ile durmaktan başkası yakışmaz. Kendimizin gerçekten O'nun huzurunda olduğunu düşününce, bu, kula yakışan bir duruş tarzıdır.

Ancak unutmayalım ki, buradaki tevazu Allah (cc) sebebiyle, şerefli bir tevazudur; bu duruş, aslında bizi insana karşı yersiz şekilde boyun eğmekten kurtarır. Hz. Peygamber'in (sav) buyurduğu gibi: "Allah'ın huzurunda mütevazılıkla duran bir kimse (Allah tarafından) şereflendirilir."

Şu anda uygun olan tek şey; Rabbi tesbih etmek مُبْحَانَكَ اللهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارِكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاً إِلهَ غَيْرُكُ سُمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلهَ غَيْرُك

"Allah'ım, Seni tenzih ve hamdinle tesbih ederim. Senin adın mübarektir. Senin azametin çok yücedir ve Senden başka hiçbir ilah yoktur."

Peygamberimizin (sav) bize öğrettiklerinden seçilebilecek çeşitli tesbihler vardır. Her biri, namazımıza eşsiz birer boyut kazandırır. Her namaz için tesbihleri çeşitlendirmek, bu mukaddes anlarda daha iyi bir odaklanma ve huşû için bizlere yardımcı olacaktır.

Yanına Sokulanı Kovmak

Siz Allah'ın huzurundayken, böylesi büyük bir buluşmanın mukaddes dakikaları boyunca kimse size karşı şeytandan daha kıskanç olamaz. Bu sebeple onun amacı, Sevdiğinizle geçirebileceğiniz her güzel dakikayı, her ecri çalmaktır. O kadar ki, namazı bitiririsiniz fakat kıldığınızın sadece 1/3'i, 1/9'i ya da 1/10'i kabul olur veya da 1/5'i...

Aklımızı başımıza getirecek durum şudur ki, Allah, namazın sadece aklımızın onda olduğu kısımlarını kabul eder. (Kıyamet günü bir kimse 90 yıldan fazlasını namazla geçirmiş olduğu halde gelecek, ancak yıkıcı bir şaşkınlık ki, onun adına sadece 6 yıl namaz kıldığı yazılacaktır, ya da 5 veya 4.)

Başka şeyleri düşünmeye başlamamızın sebebi şeytandır. Namazdayken dünyalık düşüncelerin, konuların, sorunların, sıkıntıların hepsinin bir anda bir yol bulup aklınıza geldiğini fark etmiyor musunuz? Günlerdir ya da aylardır kayıp olan eşyalarınız aniden aklınıza düşer ve hatta bulunur! Seccadenin üzerindeki desenler bile çeşit çeşit eğlenceli masallar anlatmaya başlar. Siz ne yaparsınız? Onunla mücadele eder ve tekrar namaza dönersiniz. Fakat Şeytan yine gelir. Tekrar uğraşırsınız. Yine gelir, tıpkı rahat bırakmayan bir sinek gibi...

Böylesi zayıf olan bizler için çözüm nedir peki? Yarattıklarının şerrine karşı "Sevgilimizin" desteğini isteriz. O'nun mübarek adıyla! Tüm fenalıklara karşı siper olan adıyla! Böylece namazımıza fazla dağılmadan devam ediyor ve güven içerisinde diyoruz ki:

"Kovulmuş ve taşlanmış şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım."

Söyledikçe ondaki gücü hissedin!

Namazın Özü ve Kalbi

Bilindiği gibi, namaz vakti geldiğinde Hz. Peygamber (sav), (ezan okumakla görevlendirilen) Bilal'e (ra) döner ve

"Ferahlat bizi ey Bilal!" derdi. Bir başka deyişle, ağır yükümüzü hafifletecek ve bizi sakinleştirip rahatlatacak çağrıyı yap ey Bilal! Peygamberimiz (sav), bir sıkıntı yahut da endişe sebebiyle daraldığında namaza yönelirdi. Zaten Allah da öyle buyurmuyor mu: "Sabır ve namaz ile (Allah'tan) yardım isteyin..." (2/Bakara, 35)

Her insanın kendine özgü rahatlama, huzur ve kaçış metotları var. Kimisi müziği kullanıyor, kimisi yoga gibi egzersizleri, kimisi de ne yazık ki alkolü. Ama biz müslümanlar, bu saydığımız tüm metotların yararına ve daha fazlasına namazla ulaşıyoruz. Tüm çözümlerin kaynağına, tüm huzur ve yardımın kaynağına, Sevgilimize, Yaratıcımıza sığınıyoruz.

Artık kendimizi şeytanın yanımıza sokulmasından korumuş durumdayız ve namazımızın en mukaddes kısmına, hepsinin özü olana geçmek için hazırız... Fatiha! Kur'an'ın en büyük sûresi! Namazın Fatihasız rekâtı kılınmış olmaz ve namaz geçersiz olur. Namazın, aslında her âyette Allah'ın bize karşılık verdiği kısmıdır Fatiha! Bu bölümde nasıl başka bir şeye yönelebiliriz ki?

Ama ilk önce, kendimize tekrar hatırlatalım. Şu anda bizim burada duruyor olmamızın sebebi ne? Evet, Allah'a karşı duyduğumuz sonsuz sevgi ve O'nunla olmak için taşıdığımız derin özlem... Bir kimse, sevgilisiyle bir araya geldiğinde, yapacağı ilk şey büyük ihtimalle onun adını dile getirmek olacaktır. Sevgili'mizin güzel ismi! Ama bu sıradan bir isim değil. Çevresindeki her şeyi bereketlendiren bir isim. Karşılaştığı her şeyi... Her kötülüğü, zararı ve sıkıntıyı kaldıran bir isim. Onla başlıyor

ve onla bitiriyoruz. Bu hayat ile sonraki hayatın güzelliklerini onunla tadıyoruz...

"Bismillahirrahmanirrahim (Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla)." Dudaklarınızdan tatlılıkla döküldükçe kalbinize huzur verdiğini hissedin. "Güzel isimler O'nundur..." (59/Haşr, 24) Birini sevdiğinizde, onun ne kadar mükemmel olduğunu düşünür ve söylersiniz öyle değil mi? İşte buna kimse Allah'tan daha layık olamaz. Sadece O'dur tümüyle noksansız olan! "Elhamdulillahi Rabbi'l âlemin!"

(Tüm övgüler, âlemleri rızıklandıran ve yaşatan Allah'adır!) O'na hamd ederek, esas itibariyle Allah'ın inkâr edilemez mükemmelliğini koyuyoruz. ortaya (sav) bizlere, "Elhamdulillah sözü mizanı Peygamber doldurur!" buyurmaktadır. Bu sözü söylerken şükrün kalplerimize dolmasına izin verelim. O ki, bizi cömertçe rızıklandırdı. Daima aklımızda olsun ki, bu dünyada birisine teşekkür ettiğimizde biz aslında Allah'ın Zâtına teşekkürde bulunuyoruz. Nihaî kaynak O'dur öyle değil mi? Başka bir boyuttan bakacak olursak; "Elhamdulillah" demekle Allah'a, bize bahşettiği O'na hamd etme ve şükretme becerilerinden dolayı da hamd ediyor ve şükrediyoruz. Bu yetenekler bile O'ndan... Yani aslında Allah, bizim aracılığımızla Kendisi için hamdı öğretiyor. Övülmüş olan O'dur. O'na olan ihtiyacınızı, O'nu anma ve övme kabiliyetlerinin iyileştirici etkilerini hissedin.

Sınırlarımızın Ötesinde Bir Yolculuk

اَلْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

"Hamd âlemlerin Rabbi Allah'adır."

"Elhamdulillah" ile Allah'ın nihaî mükemmelliğini tasdik ettik ve O'na, bizde olan ve O'nda bulunan her şey için şükrettik. Şu anda, ufacık bir bitki yaprağındaki hücre dünyasından bizi, zum yaparak 10 kat uzaklaştıran bir email aldık. Bu harika âlemde, dünyamızın ötesinde bulunan gezegenleri, yıldızları ve galaksileri geçiyoruz! Şimdi ise Allah'ın huzurunda bulunduğunuzda bu küçük yaprak yerine kendi var oluş sürecinizle başlayın. Varoluş üzerine kafa yorarken, her seyden önce kendi bünyenizde hayatınızı idame ettirmek için güzel bir düzen içerisinde çalışan fizyolojik sistemleri (dolaşım sistemi, bağışıklık sistemi, sinir sistemi, hormonlar, kalp atışları, solunum, nöronlar, deri hücreleri, karaciğer hücreleri, dalak, böbrekler vs.) düşünün. Simdi dışarıya çıkın ve etrafınızda bulunanlara bakın... Bitki dünyasının, hayvanlar âleminin, dünya okyanuslarının, böcekler âleminin ve mikrobik âlemin mucizelerine... Daha da dışarıya çıkın ve etrafınızı çevreleyenlere bakın... Güneş ve dünyamız arasındaki mucizevî dengeye, güneş sistemi ve galaksilere... Yine ilerleyin; sonsuz takımyıldızlar, galaksiler... Peki ya şimdi görülmeyen dünya hakkında ne dersiniz? Melekler âlemi, cinler âlemi ve ulaşamadığımızın ötesindeki yaşam...

Bu belki son nokta değil, fakat bildiklerimizin sonuna kadar gittik; öyleyse geriye doğru zum yapmaya başlayalım. Tüm her şeyi geçip namazda durduğumuz yere kadar geri gelelim. Allah'ın tuvali üzerinde sadece bir nokta olduğunuzu mu söylüyorsunuz? Bu kadar bile değil... Allah'ın muhteşem büyüklükteki kâinatında görülebilir dahi değilsiniz! Düşünün; bu sadece bizim gökyüzümüz, Kur'an ise altı kat semâdan daha bahsediyor! Ve Allah hepsinin üzerinde, onlara hükmediyor. Bir Olan, onların hepsine mükemmel bir düzen ve fonksiyon belirleyen de yalnızca O!

Simdi huzurunda dururken O'nun ne hissediyorsunuz, O'na hamd ederken. O'nunla konuşurken? Her âyeti okudukça O'nun tarafından cevaplanıyorken nasıl hissediyorsunuz? İçinizde hâlâ O'nun bazı emirlerine karşı gelmek var mı? Böylesi bir kudret ve ihtişam karşısında bir başka günaha daha cüret ederken kendinizi düşünebiliyor musunuz? Her şeye gücü yeten böylesi bir hâkimiyet karşısında...? Peki ya böylesi bir sevgi karşısında...? Bizi ne kadar çok seviyor olmalı ki, yarattığı bu büyük âlemdeki önemsizliğimize rağmen namazda bize ahireti kazandıracak bu kârlı ticaret ve sevgi sözcükleri için bizi seçiyor.

Bununla birlikte bizlere, huzurunda durma ve namaz çağrısına yanıt verebilme nimetini bahşetti. Diğer her şey bir yana, bu bir onurdur! Nasıl elimizden geleni yapmayalım ki? Böyle büyük bir şereften mahrum kalacağımızı bilirken bir daha namaza sırtımızı dönebilir miyiz!?

Rasûlullah (s.a.v), huzurunda bulunduğumuz makamın büyüklüğünü anlamamız için bize yardımcı olmaya çalışıyor... O (sav), Allah'ın kürsüsünün bütün gökleri ve yeri kaplayıp kuşattığını² bildiriyor. Allah'ın o kürsüsünün altında yedi kat gök var ki, bunlar bu kürsünün yanında koca bir çöldeki küçük bir yüzük kadar yer kaplıyor! Kürsü de arşla kıyaslandığında ölçü aynı şekildedir.

Bir sonraki namaza duruşunuzda kendinize yukarıdan, çok uzaktan bakın ki "Rabbil Âlemin (Âlemlerin Rabbi)"in ardındaki anlamı tam olarak kavrayın.

Fatiha'nın Diğer Sırları

اَلرَّحْمن الرَّحِيم

"(O) Rahman, Rahim (olandır)."

Hiç merak ettiniz mi Fatiha'da neden bu kısım "Malik-i yevmi'd-dîn (din gününün sahibi)"den önce geliyor? Şöyle bir senaryoyu kafanızda canlandırın: Tesadüfen bir suç mahallinde bulundunuz ve devam eden bir soruşturma var. Duruşma yapılıyor ve masum olmanıza rağmen hâkim sizi ifade vermeye çağırıyor.

Sizi sorgulama işini iki yoldan birisiyle yapar: Sizi bir anda soru yağmuruna tutar. (Suç mahallinde neden bulunuyordun? Ne yapıyordun? Ne zaman oraya geldin? Ne gördün? vb.) Kalbiniz neredeyse duracak ve sinirleriniz daha fazla dayanamayacak hâle geldiğinde de sizi rahatlatıp, "Bu arada sizin suçsuz olduğunuzu biliyoruz ancak elimizden geldiğince çok bilgi toplamaya çalışıyorduk" der.

-

² 2/Bakara, 255.

Ya da, baştan sizi bilgilendirir: "Sizin masum olduğunuzu biliyoruz fakat bize yardımı dokunacak her ayrıntıyı değerli görüyoruz." Sonra da sorularını yöneltir. İkinci durumda çok daha rahat ve sakin olursunuz değil mi? Peki, "er-Rahmani'r-Rahîm" ile "Malik-i yevmi'd-dîn" arasındaki bağlantı ne ve neden ilki diğerinden önce geliyor? Mahşer gününde bizi hesaba çekecek olanın "er-Rahmani'r-Rahîm" olduğunu hatırlatmak için. Bu iki isim, o dehşetli kıyamet gününde huzurunda bulunacağımız Allah'ın rahmetini anımsatarak içimizde ferahlık ve güven uyandırmalıdır. (Biz de daima bu rahmete layık olmak için çaba harcayalım.)

"er-Rahmanir-Rahim", Allah'ın her şeyi kuşatan (gazabının değil) rahmetinin büyüklüğünü bildirir. Bu dünyada O, herkes için vardır; inananlar ve inanmayanlar, dürüstler ve günahkârlar... Hepsini doyurur, giydirir, iyileştirir ve ihtiyaçlarını karşılar. Cezalandırmada aceleci değildir ve O'na dönecekleri güne kadar insanlara geniş bir zaman tanır: Bir ömür!

Allah'ın rahmeti, hem (nimetlerinden) bahşetmesiyle hem de onların bazılarından bizleri alıkoymasıyla açıkça anlaşılır. O, bizi bir nimetinden alıkoyduğunda, bu da aslında bize bir lütuftur; fakat bize verilen ilim, buradaki hikmeti o anda fark edemeyeceğimiz derecede azdır. İşte bu, gizli bir rahmettir!

"Yaratan bilmez mi?..." Yine Allah (cc) şöyle buyurur: "...Fakat olur ki, siz bir şeyden hoşlanmazsınız; oysa o, hakkınızda hayırlıdır. Olur ki, siz bir şeyi seversiniz;

³ 67/Mülk, 14.

ama o, sizin hakkınızda bir fenalıktır. Allah bilir, siz bilmezsiniz."⁴

"er-Rahman" dediğimizde: "Merhametli" kelimesi, Arapçadaki şekliyle "tamamıyla, tümüyle" anlamına gelir. gazban ile gazib (gazaplı) gibi ya da cu'an ile ca'i (aç) gibi. İlk anlam ikinciyle karşılaştırılınca tümüyle açlık ve gazap manasına gelir. Dolayısıyla Allah dünyanın tümüne karşı gerçekten En Merhametli Olan'dır.

Aslında "er-Rahman", O'nun isimleri arasında en kapsamlısıdır. O'nun saltanatını yönetmek için hangi kelimeyi seçtiğini hatırlayın: "Rahman arşa hükmetmektedir." 5 O'nun bu en kapsayıcı ismi daima Kur'an'la ve en kapsamlı mahlûkatı olan Arşı ile birlikte kullanılmaktadır.

Bu isim yalnızca O'na aittir. Asla "er-Rahman" isminde bir kimse bulamazsınız fakat onun yerine insanlar, "Abdurrahman (Rahman'ın kulu)" diye adlandırılırlar. Ayrıca Allah'tan başka "Allah" isimli hiçbir kimse de bulamazsınız. Bu iki isim yalnızca O'nundur!

Sıradaki ise "er-Rahim"; rahmetini mahlûkatına indiren. Bu ismi, Allah'ın Kur'an'da özellikle iman edenlere merhametinden bahsederken kullandığını görürsünüz. Eğer Allah'ın gerçek niteliklerini ve insanların gerçek niteliklerini iyi bir şekilde bilseydik, bir an bile tereddüt etmez; insanlarla uğraşacağımıza Allah'a yönelirdik. Allah'ın bize rahmetinin kendi annelerimizin merhametinden çok daha fazla olduğunu bilmemiz bizim

_

⁴ 2/Bakara, 216.

⁵ 20/Tâhâ, 5.

için yeterli olacaktır. Bundan dolayı, arşına bu şekilde hükmettiği için "el-Hamdulillah." Kalbinizden ağırlıkları kaldıran "er-Rahmani'r-Rahîm"in ahengini hissedin.

Küçük Bir Silkelenme

مَالِكِ يَوْمِ الدِّين

"Din gününün Maliki"

Neden Allah "Malik (Sahip, Efendi, Hâkim)" kelimesini seçiyor? Çünkü bu dünyada yaratılana verilmiş herhangi bir yetki ya da güç daha sonra ondan tamamıyla alınacak! Tüm idare ve güç o zaman gerçek Hükümdar'da olacaktır! Doğrusu O izin vermedikçe, hiç kimse bir tek kelime dahi edemez ve bir başkasına şefaatte de bulunamaz. Bu kelimenin iki okunuşu vardır: Mâlik (sahiplik) ve Melik (bir melikin hükümranlığı). İki anlam da Allah'ın o dehşetli günde yegâne ve mutlak güç ve yetkisini göstermektedir.

"Onu gördüğünüz gün, her emzikli kadın emzirdiği çocuğu unutur, her gebe kadın çocuğunu düşürür. İnsanları da sarhoş bir halde görürsün. Oysa onlar sarhoş değillerdir; fakat Allah'ın azabı çok dehşetlidir!"6

"İşte o gün kişi kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçar." ^{7}

O gün, "O'nun kudret eliyle" "gökler kâğıt tomarı gibi dürülecek" ve "Sûr'a üflenince, Allah'ın diledikleri

⁷ 80/Abese, 34-36.

^{6 22/}Hac, 2.

^{8 39/}Zümer, 67.

müstesna olmak üzere göklerde ve yerde ne varsa hepsi ölecektir."¹⁰ Kim kaldı? Sûr'a üfleyen melek... Allah Teâlâ onun da canını alacak. Kim kaldı? Hiç kimse. Ve Rabbimiz seslenir: "Bugün hükümranlık kimindir?!" Cevap yok... "Bugün hükümranlık kimindir?!" Cevap yok... "Bugün hükümranlık kimindir?!" Ölüm sessizliği... Allah en sonunda kendisi yanıtlar ve ilan eder: "Kahhar olan tek Allah'ındır."¹¹

Sonra "ona (Sûr'a) bir daha üflenince, bir de ne göresin, onlar ayağa kalkmış bakıyorlar."¹² "Yeryüzü, Rabbinin nûru ile aydınlanır..."¹³ "Rabbin(in emri) geldiği ve melekler saf saf dizildiği zaman (her şey ortaya çıkacaktır). O gün cehennem getirilir..."¹⁴ Ve güneş tepeden başlara yanaştırılır. 50.000 yıl sürecek bir gün! Peki, o günün dehşetinden nasıl korunabiliriz? Sırada bunun ceyabı yar.

Bu esnada "Malik-i yevmi'd-dîn" ile bu görüntüleri gözümüzün önüne getirelim. Namazda burayı okurken kısa bir süre durun. Bu sözlere duyarsız davranılmamalı ve kalp kapatılmamalıdır. Çünkü gerçek bir müslümanın kalbi daima ümit ve korku arasında bir sarkaç misali sallanır. Allah'ın Rahmetinin ümidi ile Allah'ın öfke ve cezasının korkusu...

⁹ 21/Enbiya, 104.

^{10 39/}Zümer, 68.

^{11 40/}Mü'min, 16.

^{12 39/}Zümer, 68.

^{13 39/}Zümer, 69.

^{14 89}Fecr Suresi, 22-23.

Kurtuluşun Anahtarı

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

"Yalnız Sana ibadet ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz."

"Malik-i yevmi'd-dîn" üzerine bir süre düşünürsek bunun gerçekten bizi ürpertmesi gereken bir âyet olduğunu görürüz! Birçokları namazdayken okudukları kelimelere dikkatlerini vermezler. Bu kelimeler kalbe hiçbir zaman ulaşmaz. Yaptıkları, ezberde olanı şuursuz bir şekilde okumaktan başka bir şey değildir. "Onlar Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Yoksa kalplerin üzerinde kilitleri mi var?"15 Bu âyet namaza kendini veren ve sudaki bir balık misali namazda kalplerine boyun eğdirenlere ve böyle olmayıp kafesteki bir kuş gibi davrananlara söylenmiştir. Peki, bizi o dehşetli günün korkusundan koruyacak olan ne? Cevabı sonraki âyette ve bu sonraki âyet, Fatiha'yı (Kur'an'ın en büyük sûresini) özetliyor! Fatiha da Kur'an'ı! "İyyake na'budu ve iyyake nesta'in (Yalnız Sana ibadet ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz)." Her peygamber ümmetine bu kurtuluş anahtarını vermiştir. "Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım; Allah'tan başkasına kulluk etmeyin; doğrusu ben hakkınızda can yakıcı bir günün azabından korkuyorum."16

Öyleyse bu hayattaki en yüksek hedefimiz ne olmalıdır? Allah'a ibadet etmek, başka hiçbir şeye değil. Çünkü bizim yaratılış gayemiz budur. Peki ya bu hedefimize ulaşmak için aracımız nedir? Allah'tan

_

¹⁵ 47/Muhammed, 24.

^{16 11/}Hûd, 26.

dilediğimiz yardım... İbadetteki en önemli tavır nedir? Kalbin samimiyeti! Tüm benliğimiz ve tüm yaptıklarımız yalnızca Allah içindir, başka kimse için değil. Sadece O'nun rızasını kazanmak için... Halis bir niyet olmazsa, çuvallar dolusu kumla seyahat eden bir yolcu gibi olursunuz (onun taşıdığı ağır ve tamamıyla işe yaramaz bir yüktür!). Merkezinizde sadece Allah olsun, insanlar değil; çünkü onların düşündükleri ya da söyledikleri şeyler alakasızdır ve size ne bir fayda ne de bir zarar verebilir.

Dolayısıyla size herhangi bir işi neden yaptığınız sorulursa, kesin olarak diyebilirsiniz ki, "Allah için!" ve denirse ki, "O'na kuşku yok ve fakat başka ne için?" O zaman siz de şüphe duymaksızın tekrar vurgularsınız, "başka hiçbir şey için!" "Size, (yaptıkları) işler bakımından en çok ziyana uğrayanları bildirelim mi? (Bunlar;) iyi işler yaptıklarını sandıkları halde, dünya hayatında çabaları boşa giden kimselerdir."¹⁷

karşı saf bir samimiyet, Allah'a hayatınızı değiştirecektir! İşlediğimiz tüm amellerdeki niyetimizi düzeltmenin vakti geldi. Bunu cocuklarımıza öğretmenin zamanı geldi. Öyle ki, yapmayı öğrendikleri her yeni şey "Allah'ın hoşuna gidiyor diye" ya da alıkonuldukları her sev "Allah hoşlanmaz" diye olsun. Ödüllerin insanlarda değil yalnız Allah'ta olduğunu öğrensinler. Doğrusu yine de saf bir samimiyete erişmek kolay değildir, ancak imkânsız da değildir, hele ki "İyyake nesta'in (yalnız Senden yardım dileriz)" gibi etkili bir kelimeyi öğrenmişken...

_

^{17 18/}Kehf, 103-104.

Eğer Allah yardım ederse, yapamayacağınız hiçbir şey yoktur. Her şey O'nun elindedir. İsteyin, O size lütfeder. Zaten O bize demiyor mu, "Benim rehberlik ettiklerim hariç hepiniz yoldan çıkmış olanlarsınız." (Sahihi Müslim)

"İyyake na'budu ve iyyake nesta'in" bizden öncekilerin üzerine saatlerce ağladığı bir âyetti. Onlardan biri bir defasında, Mekke'de namaz kılmaktaydı. Arkadaşı gitti, tavafını yaptı ve döndüğünde o hâlâ aynı âyetteydi. Tekrar ediyor ve ağlıyordu, ta ki güneş doğana kadar... "İyyake na'budu ve iyyakenesta'in." Haydi duralım ve bir süreliğine derince düşünelim, kalbimize bulaşmış her türlü riyakârlıktan arınalım...

Yapabileceğiniz En Büyük Dua

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

"Bizi doğru yola ilet."

Bizler yapabileceğimiz en büyük, en geniş kapsamlı dua ile karşı karşıyayız. Eğer Allah (cc) bizleri doğru yola iletirse, O'na karşı yapmamız gereken ibadetlerle ilgili de bize yardımcı olmuş olur. (Önceki âyetteki yardım talebini hatırlayın, "Biz yalnız Sana ibadet ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz.")

Fark ettiyseniz, Fatiha Sûresi bizlere ihtiyacımız olduğu zamanlarda Allah'tan bir şey isterken olması gereken âdâbı öğretir. Dua etmek için uygun yöntemi öğretir ve böylece Allah bizleri dinler ve cevap verir. Duaya Allah'ın büyüklüğüne yakışır şekliyle, O'na hamd ve övgü ile başlarız. Sonra isteğimizi bildiririz. Şu an Allah'ın rızasını kazanmak için ihtiyacımız olan yol 'Sırat-ı

Mustakîm'dir (dosdoğru yol). Ama bu yolda ilerlemek, yardım almadan çok da kolay değildir.

- Bu yolda bildiğimiz ya da bilemediğimiz (neyin helâl, neyin haram, neyin doğru, neyin yanlış olduğu gibi) birçok konu vardır. Aslına bakarsak, yeterince bilmediğimiz bu konuların sayısı bildiklerimizden daha çoktur.
- Bilgi sahibi olduğumuz ibadetlerden bazılarını fiziksel olarak uygulayabilirken bazılarını uygulayamayız.[Hac, Oruç vb. gibi]
- Fizikî olarak gerçekleştirebileceğimiz bu ibadetlerden zaman zaman hoşlanır, zaman zaman da onları oldukça külfetli buluruz (Sabah namazına uyanmak gibi.).
- Emredilen bir görevi başarıyla yerine getirdiğimizde bile, samimi olmayı bazen başarabilmekte bazen de başaramamaktayız. Kimi zaman amellerimizin kabulünün gereği olan Peygamberî metoda uygun hareket etmekte, kimi zaman edememekteyiz.
- Bizler bahsi geçen; ilim, kabiliyet, doğru tutum ve davranış, samimiyet ve Hz. Peygamber'in (sav) örneklerine bağlılık konularının hepsini tamamıyla yerine getirsek bile, bir şeye daha ihtiyaç duyarız: Sebat, yani ibadetleri dosdoğru yapmada devamlı olma. Şimdi Sırat-ı Mustakîm için Allah'ın rehberliğine ne kadar muhtaç olduğumuzu gördünüz mü?

Niçin bunu Allah'ın yardımı olmadan yapamayacağımızı gördünüz mü? Ve duanın ne kadar geniş kapsamlı olduğunu da gördünüz değil mi? Bildiğiniz

üzere iki tane Sırat vardır. Bir tanesi hakkında konuştuğumuz, bu hayattaki Sırat (Sırat-ı Mustakîm). Diğeri ise öteki dünyadaki, kıldan ince, kılıçtan keskin, tehlikeli Sırat! Cennet'e ulaşmak isteyen herkesin üzerinden geçmek zorunda olduğu Cehennem ateşi üzerinde kurulu köprü...

"Sizden cehenneme uğramayacak yoktur. Bu Rabbinin, yapmayı üzerine aldığı kesinleşmiş bir hükümdür. Sonra biz, Allah'a karşı gelmekten sakınmış olanları kurtarır, zalimleri de orada diz üstü çökmüş olarak bırakırız." ¹⁸

Eğer bizler, ilk Sıratta sağlam ve kararlı olursak ikinci Sıratta da sağlam bir duruş içerisinde oluruz. Öyle ki ikinci Sırat olarak tabir ettiğimiz Sırattaki sağlam duruş, doğrudan bu dünyada kazandığımız iyi amellere ve imanımızın derecesine bağlıdır. Güçlü imanımız ve iyi amellerimiz bizlere o dehşet verici Sırat köprüsünde ve hesap gününün karanlığında yol gösterici bir ışık olacaktır.

"Mümin erkeklerle mümin kadınları, önlerinden ve sağlarından, (amellerinin) nurları aydınlatıp giderken gördüğün günde, (onlara): Bugün müjdeniz, zemininden ırmaklar akan ve içlerinde ebedî kalacağınız cennetlerdir, denilir. İşte büyük kurtuluş budur." 19

-

¹⁸ 19/Meryem, 71-72.

¹⁹ Hadid Suresi 57/12

Bu ayete göre; o gün insanlardan bazıları ışık hızıyla, bazıları bir yıldızın kayması gibi, bazıları rüzgâr gibi, bazıları bir bineğin hızıyla, bazıları koşarak, bazıları da elleri ve dizleri üstünde sürünerek onun üzerinden geçecekler, diğerleri ise düsecekler ve asla geçemeyeceklerdir. Peygamberimiz (sav), bizler için şefaat edecek, "Ya Rabbi onları affet, ya Rabbi onları bağışla!" dünyadaki Sırat bizi Allah'a, diyecektir. Bu dünyadaki Sırat ise Cennet'e götürecektir. Şimdi "İhdina'ssırâta'l-mustakîm"in ne kadar ciddi bir dua olduğunu hissediyor musunuz? Var oluşumuzun tümü ona bağlıdır. Şu anki "âmin" deyişiniz de yukarıdakilerin manasını bildikten sonra daha içten olacak, öyle değil mi? Zaten herhangi bir duanın Allah tarafından karşılık görmesi için duaya odaklanmış, özenli bir kalp gerekir. "Allah başka şeylerle meşgul/dalgın kalplerden gelen duaya karşılık vermez."

Fatiha'nın Sonlandırılması

"Bizi doğru yola ilet; kendilerine nimet verdiklerinin yoluna, gazaba uğrayanların ve sapmışlarınkine değil."

Fatiha'yı uğurlarken bu son ayetler ile sûreyi bitiririz. Sırat hakkında ve Allah'ın da yardımıyla dünya hayatı ve ahirette doğru yolda nasıl sebat edeceğimiz hakkında konuştuk. İman ve ahlâk yolunda dosdoğru kalabilmek için doğru birlikteliğin sağlayacağı destek ve güzel örnek fark oluşturacaktır. Bundan dolayı Allah'tan bizi "Kendilerine

nimet verdiklerinin yoluna..." (Sırâtallezîne en'amte aleyhim) ulaştırmasını niyaz ederiz.

Bu, bizlere önceden âhireti kazanmayı başarmış bütün erkek ve kadınları bir bir hatırlatır. Bu kimseler en başta Peygamberimiz Muhammed (sav) olmak üzere Peygamberler, onlara eşlik edenler ve erdem sahipleridir. Bizler onları ve çektikleri sıkıntıları hatırlayarak teselli buluyoruz. Bu, bizim davamızı üstesinden gelinebilir hale getiriyor ve bizleri ebedî hayatımızda Allah'ın izniyle onların bir parçası olacağımız konusunda rahatlatıyor. "Gayri'l magdûbi aleyhim" (gazaba uğramışların değil). Bu insanlar, neyin doğru olduğunu çok iyi bilen ama bile bile onu ve ona bağlı kalmayı reddeden kimselerdir. Dolayısıyla bu kişiler, konu hakkında bilgi sahibidirler ama bildiklerine uymayı reddederler.

Örneğin: Birinin namazın kılınması gerektiğini bilip de kılmamayı seçmesi gibi. "Veleddallin" (sapmışların yoluna değil). Bu insanlarda da doğru bilgi eksikliği vardır ve doğruyu aramazlar, bu nedenle emirlere uyarlar ama yanlış yoldadırlar.

Örneğin, bir kimsenin kabul edilemeyecek bir şekilde namaz kılması gibi. Nimet/Lütuf ile ilgili kelimeler Allah'a özgü iken ("En'amte" "Sen nimet verdin" gibi), kelimeler gazap ile ilgili olduğunda bunların sadece Allah'a özgü olmadığını fark ettiniz mi? Bunun nedeni, Allah'ın, verilen nimetler ve güzelliklerin tümünün Tek kaynağı olmasıdır! Ama bir kötülük işlendiğinde bu yalnızca Allah'ın değil aynı zamanda, yaratılmışların da öfkesine yol açar. Melekler, Peygamberler, erdem sahipleri... Son olarak da "Âmin". Âmin "Allah'ım dualarımı kabul et" demektir.

Bizler Âmin diyerek kurtuluşumuzu, başarımızı ve rehberliğimizi elinde bulunduran Allah'a yalvarıyoruz.

Böylece, tıpkı idama mahkûm edilen kişinin ailesinin af dilemesi gibi, Allah'a olan ihtiyacımızı gönülden ifade ediyoruz. Ses tonumuzdaki çaresizlik ve tutku ile Allah'a tüm kalbimizle affolunmak için yalvarıyoruz. Aslında gönülden Âmin demek için bir sebebimiz daha vardır. Peygamber (sav) şöyle buyuruyor: "İmam 'Âmin' deyince siz de 'Âmin' deyin. Zira kimin 'Âmin'i meleklerin 'Âmin'ine tevafuk ederse geçmiş günahları affedilir."

Bu yüzden namazlarımızda bunu gözetiriz ve hiçbir zaman kaçırmayız. Kalplerimiz canlı ve hazır olmalıdır. Daha önce de bahsettiğimiz gibi Fatiha namazın kalbidir ve en önemli parçalarından biridir. Rasûlullah (sav): "Namazda Fatiha sûresini okumayan kimsenin namazı yoktur!" buyuruyor. Gördüğümüz gibi Fatiha en büyük sûredir. Bizler Fatiha sûresi ile her ayette Allah ile doğrudan konuşuyor ve O'ndan cevap alıyoruz. Allah bizlere ne söylüyor?

"Allah Teâlâ: Ben namazı, kulumla kendi aramda iki kısma ayırdım, istekte bulunduğu kısım kulumundur, buyurmaktadır.

Kul: Elhamdulillahi Rabbi'l-Alemîn (Hamd âlemlerin Rabbinedir) deyince,

Allah Teâlâ: Kulum bana hamdetti, buyurur.

Kul: er-Rahmani'r-Rahim (O, Rahmandır, Rahimdir) dediğinde,

Allah Teâlâ: Kulum Beni övdü, buyurur.

Kul: Maliki yevmi'd-dîn (Din gününün sahibidir) dediği zaman,

Allah Teâlâ: Kulum Beni yüceltti (yani beni büyükledi, işini Bana havale etti), buyurur.

Kul: İyyake Na'budu ve İyyake Nesta'in (Yalnız Sana ibadet eder ve yalnız Senden yardım isteriz) dediğinde,

Allah Teâlâ: Bu Benimle kulum arasındadır ve istekte bulunduğu kısım kulumundur, buyurur.

Kul: İhdine's-sırata'l-mustakîm, sıratallezine en'amte aleyhim, ğayri'l-mağdubi aleyhim vele'd-dâllîn (Bizi doğru yola ilet! Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna, gazaba uğrayanların ve sapmışların yoluna değil) dediği zaman,

Allah Teâlâ: Bu da kulumundur ve kuluma istediği verilmiştir, buyurur."

Bir dahaki sefere namazda Fatiha'yı okurken, Hz. Peygamberin (sav) her ayet sonrası bir süre durakladığını hatırlayın, Allah'ın tüm ihtişamı ile sizin duanıza karşılık verdiğini düşünün. Bunu hissedin! O'nun kulu olmak ne büyük bir onur!

Kalbinle Oku

Fatiha sûresini tamamladık, Fatiha'dan sonraki tilavet ile devam edelim. Namaz boyunca kıyamda dururken devamlı olarak okuduğumuz âyetlere hiç dikkat ettiniz mi? Otururken, rükûda ya da secdedeyken Fatiha veya başka bir sûre okumayız. Sizce neden?

Kıyam insanoğlunun durabileceği en onurlu, en şerefli ve en saygılı duruştur. Kur'an da en muhteşem ve en

yüce kelamdır. Onun için bu yüce kelâm, insanoğlunun bu dik duruşunda, kıyamda okunmaya layıktır. Rasûlullah (sav), rükû ve secdede Kur'an okumanın yasaklandığını bizlere bildiriyor. Kur'an, Allah Teâlâ'nın Kelâmıdır, bundan dolayı saygının en büyüğüne layıktır. Ama bizler Kuran'ı kim bilir kaç defa hiçbir duygu ve heyecan olmadan, onun etkileyici âyetlerini hayatımıza yansıtmadan dikkatsizce okuduk? Çoğumuza okumuş olduğu âyetlerde Allah'ın bize yasakladığı şeyleri sorsak, hiçbir cevap alamayız. "Allah'ın az önceki okuduğumuz emirleri nelerdi?" desek hatırlayamayız!

İnsanlar namazda imamın arkasında dururlar. İmam ise cennet ve cehennem, insanlara yasaklanan yiyecekler ve içecekler ile ilgili âyetler okur. Şayet bizler güçlü bir yönetici ile tarihî bir görüşme yapacak olsak ne kadar dikkatli olurduk? Sadece kulaklarımızla değil; tüm kalbimizle ona yönelirdik öyle değil mi? Hatta o yöneticinin söylediği her kelimeyi ezberleyecek kadar ona dikkatimizi verirdik. Peki, görüştüğümüz kişi Allah iken, nasıl oluyor da okuduklarımızdan habersiz olabiliyoruz? "Onlar Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Yoksa kalpleri kilitli mi?" (Muhammed Suresi 47/24)

Eğer kalplerimiz yeterince temiz olsaydı, asla Allah'ın Kelâmına doymazdık. Şunu akılda tutmak gerekir: Önemli olan Kur'an'ı ne kadar çok okuduğumuz değil; nasıl okuduğumuz ve ne kadar etkilendiğimizdir. Bir keresinde Rasûlullah (sav), bütün bir gece şu ayeti gözyaşları içinde tekrar etti: "Eğer sen onlara azap edersen, şüphe yok ki onlar senin kullarındır, eğer onları bağışlarsan

yine şüphe yok ki, sen çok güçlü ve hikmet sahibisin." (Maide Suresi 5/118)

Yani âyetleri hissederek okumalı ve Allah ile görüştüğümüzün, O'nun da bizimle konuştuğunun farkında olmalıyız. Peki, herhangi bir ayet karşısında nasıl hissetmemiz gerektiğini nereden bileceğiz? İbn Kayyim bizlere tefsir ilmine sahip olmasak dahi Kur'an okurken nasıl hissetmemiz gerektiği hakkında birkaç ipucu veriyor:

- Eğer âyet-i kerime, Allah'ın üzerinizdeki iyilikleri, O'nun isimleri, O'nun sıfatları ile ilgili ise, kalbiniz sevgi ile dolsun.
- Allah'ın rahmeti, mağfireti, cennet ehli ile ilgili ise, kalbiniz mutluluk, huzur ve umut ile dolsun.
- Eğer konu Allah'ın gazabı, cezası, kavimleri helakı ise, o zaman da kalbiniz korku ve endişe ile dolsun.

Böylece kalbimiz Allah'ın kelâmını okurken sevgi, umut ve korku arasında gider gelir. Kur'an bizim bildiğimizden çok daha mükemmeldir.

"Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün. Bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz." (59/Haşr, 27)

En Büyük İhtiyacınızı Giderin

Kur'an okumamız bitti. Bir an duruyor ve sonrasında; namaz kıldığımız dünyanın üzerindeki yedi kat semâdan Allah'ın bizi izlediğini aklımıza getiren hatırlatmayı – Allah-u Ekber (Allah en büyüktür) – yapıyoruz. Bu nedenle namazımız, özellikle de rükûmuz güzel olmalıdır; çünkü

Allah güzeldir ve güzel olanı sever. Bizler bugün Allah'tan daha büyük ve daha aziz biri ile tanışamayacağımıza göre namazda O'nun şanını yüceltelim ve O'nu noksan sıfatlardan tenzih edelim:

"Ey büyük Rabb'ım! Seni bütün noksan sıfatlardan tenzih ederim."

Rükûda ellerimizi parmaklarımız açık bir şekilde dizlerimizi üstüne koyup, sırtımız kafamız ile aynı hizada olacak şekilde eğiliriz. Vücudumuzun her yanı ve eklemlerimiz sakinleşene kadar bu vaziyette kalır ve üç kez "Subhane Rabbiye'l Azîm" deriz.

Burada "Rabbim" lafzına dikkatimizi verelim. Bu kelime Allah ile aramızdaki sevgi ve iletişimin kaynağıdır. "Rabbim" ile kastettiğimiz, bizi ikramıyla yücelten, besleyen, iyileştiren, terbiye eden Allah'tır. Kalpten söylenen "Subhane"nin anlamı ise Allah'ın bütün noksan sıfatlardan uzak olduğudur. "Subhane Rabbiyel Azim"in ikinci ve üçüncü kez söylenilmesi ise bizim Allah'a olan minnetimizden gelir. O'nun büyüklüğünü fark edip, O'nun saltanatını hatırlamak, "Rabbim, bütün beklentilerimi/isteklerimi sana arz ediyorum." demektir.

Çoğumuz namazın bu kısmını, Kur'an okurken ya da secde sırasında hissettiğimiz duygu ve bağlılıktan yoksun olarak, âdeta bir makine gibi yerine getirmekteyiz. Fakat gerçekte rükû, Allah'a olan kulluk ve ibadetimizin en belirgin işaretidir. Çünkü rükû, özünde tevâzu ve alçakgönüllülüğü barındırır. O zamanlar Araplar bunu iyi biliyorlardı ve bu yüzden onlardan kibirli olan kimseler buna ciddi bir şekilde karşı çıkıyorlardı. Öyle ki, bir sahabe,

Hz. Peygamber'e (sav) biat ettiğinde, namazlarında rükû yapmadan doğrudan secdeye geçmek için izin istemişti.

Her birimiz, sevildiğini hissetmek, bir süre yalnız kalmak, yorucu bir iş günü sonrası bizi evde bekleyen birinin olduğunu bilmek, çocuklarımızla zaman geçirip onları öperek uyutmak, güzel sözler duymak gibi birçok özel ihtiyaçlar ile yaratıldık. Bu ihtiyaçlarımızın karşılanmaması ve bu durumun devamlı olması, bütün bir günümüzü etkileyecek şekilde bir düzensizlik meydana getirebilir. Nedenini bilmediğimiz bir şekilde sinirli ve huysuz olabiliriz. Bunun sebebi o gün giderilmeyen bir ihtiyaçtır.

Böyle küçüklerine nazaran bizler, aslında çok daha büyük ve çok daha ciddi bir ihtiyaçla yaratıldık. İbadet etme ihtiyacı... Bunu karşılamak için ise insanlar asırlardır yeryüzündeki her varlığa yöneldiler. Putlara, suya, hayvanlara, yılanlara, güneşe, yıldızlara, paraya, bilime ve hatta kendi arzularına bile taptılar. Bunun için de büyük bir çaba gösterip büyük servetler harcamışlardır. Şüphesiz, ibadet etme ihtiyacının giderilmesi tatmin edici olmalıdır, ama yukarıdaki tapınma şekillerinden hiçbirisi, Tek Bir İlah'a kulluk kadar tatmin edici olamamıştır. Namaz, rükû ile birlikte bu ihtiyacın önemli ve gerekli bir kısmını karsılamaktadır.

Rasûlullah (sav) ve önceki nesiller, rükûyu tatmin olmak ve tadına varmak için kıyam kadar uzun tutarlardı. Bir sahabe, kıyamda sırasıyla Fatiha, Bakara, Âl-i İmran, Nisâ ve Mâide Surelerini okuduğunu ve yanındaki arkadaşı Abdullah bin Zübeyr'in bu süre zarfında hâlâ rükûda olduğunu naklediyor. Şüphesiz İbn Zübeyr bu anda

yukarıda da söylediğimiz gibi en büyük ihtiyacını gideriyordu.

Hz. Peygamber (sav) bir keresinde, tavuğun yemini toplaması gibi secde ve rükûda acele eden bir adam gördü. O adam için: "Şu adam bu hali üzere ölse Muhammed (sav) milleti dışında ölmüş olurdu" buyurdu. Bu nedenle rükû, Hz. Peygamber'in (sav) örneğine uygun olarak ağır ve sakin bir şekilde yapılmalıdır.

Bu dünya hayatı, acı ve sıkıntılarla doludur. Bir gün güleriz, diğer gün ağlarız. Dünyevî istek ve sıkıntılar bizleri aç ve susuz bırakır. Bu susuzluğumuzu namazdan daha iyi ne giderebilir? Rasûlullah (sav) buyuruyor: "Rükûsunu tam yapmayan ve bir leşi, gagalar gibi secde yapan kimse, bir veya iki hurma yediği halde ona hiçbir faydası dokunmayan aç kimse gibidir." Öyleyse huzur ve kurtuluşumuzu günde 17 kez yaptığımız rükûda ve secdelerde aramalıyız. Allah için duyduğumuz sevgi büyümek zorundadır. Biz O'nu seversek, Rahman ve Rahim olan Allah da bizleri sevecektir ve eğer yerin ve göğün yaratıcısı Allah bizleri severse, kim bize zarar verebilir ki?

Namazın En Önemli Bölümüne Hazırlık

Namazın güzel bir bölümü olan rükûdan bahsettik. Rükû, secdenin başlangıcıdır. Allah'a itaatin bir çeşidinden daha büyük bir çeşidine geçiştir. Ama secdeden önce namazın güzel bir bölümü daha vardır. Bu bölüm rükûdan sonra dimdik durulan bölümdür. Hz. Peygamber (sav): "Allah, rükû ve secde arasında sırtını doğrultmayan kulun namazına önem vermez!" buyurmuştur. Bu nedenle bir süre

hareketsiz kalma eylemi özellikle burada olmak üzere namazın diğer kısımlarında da devam ettirilmektedir. Bu süre kemiklerin ve eklemlerin yerine oturuncaya kadar beklenmesi kadardır. Rasûlullah (sav): "En büyük hırsız, namazından çalandır (aceleyle kılan)" buyururdu ve namazın bu kısmında rükû ile eşit sürede ayakta kalırdı.

"Allah, kendisine hamd edenleri işitir."

Rükûdan tekrar ayağa kalktığımız bu bölümde öncekilerde olduğu gibi "Allah-u Ekber" demek yerine "Semi Allahu limen hamideh" deriz. Bunun sebebi ne olabilir? Daha önce ne söylediğimizi hatırlayın! Melik'in huzurunda bir şey dilerken en uygun yöntem, ona yapılan övgü ve methiyeler sonrası dileğimizi bildirmekti, öyle değil mi? Tıpkı, Fatiha'nın yapılabilecek en büyük duadan (İhdina's sırâta'l mustakîm) önce Allah'a övgü ile başlaması gibi. Biz de burada, Allah'a olabileceğimiz en yakın konum olan ve tüm dualara karşılık verilen, namazın en önemli rüknü olan secdeyi yapmadan önce "Semi Allahu limen hamideh" diyerek Allah'a olan övgümüze işaret ediyoruz. Öyleyse bu işaretin üzerine, doğrulduğumuzda ne deriz?

"Rabbena ve leke'l Hamd (Rabbimiz! Hamd ancak sanadır.)" diyerek övgüye başlarız. Sonrasında "Hamden Kesîran Tayyiben Mubareken Fih (Hamdin en çoğu, en temizi, en mübarek olanı)" diye de ekleyebiliriz.

Bir gün Peygamber Efendimiz (sav), cemaate namaz kıldırırken sahabelerden biri "Rabbena ve Lekel Hamd"dan sonra "Hamden kesîran tayyîben mübaraken fih" dedi. Peygamber Efendimiz (sav), namaz bittikten sonra o cümleyi kimin söylediğini sordu. Bunun üzerine o sahabe de yanlış bir şey söylediğini zannederek: "Bendim ey

Allah'ın Rasûlü, yanlış bir şey mi söyledim?" dedi. Peygamberimiz (sav) de, "Hayır yanlış bir şey söylemedin; aksine öyle güzel bir şey söyledin ki sevabını yazmak için on iki bin melek harekete geçti!" buyurdu.

"Allah'ım! Gökler ile yer dolusu, ikisi arasındakilerin hepsi ve yaratmayı dilediğin diğer tüm şeyler sayısınca Hamd Sanadır."

Bir adım daha ilerleyip yukarıdaki duayı da okuyabiliriz. "Diğer tüm şeyler" sözü, biz insanların gördüklerinin ve kavradıklarının dışındakilere (Allah'ın arşı, kürsüsü vb.) işaret eder. Bu dualarla yerin ve göğün yaratıcısı Allah'a, alçakgönüllü bir şekilde acziyetimizi ve O'nun bize karsı üstünlüğünü itiraf ederiz.

Bu gibi çeşitli dualar, bizlere namazda dikkatimizi toplayıp daha huşûlu olma konusunda yardım ediyor. Allah'ı övelim, biraz daha övelim, daha fazla övelim... Bizler, asla Allah'ı O'nun şanına yetecek kadar övemeyeceğiz. Biri hariç, hiç kimse Allah'ı adil bir şekilde övemez. O biri kim, biliyor musunuz? İşte O, Allah'ın kendisi! Sadece Allah kendisini kendisine yaraşır şekilde övebilir. Allah'ın ne bizlerin ne de diğer yaratılmışların hayal dahi edemeyeceği ve ne bize, ne de başka yaratılmışlara bildirilmemiş olan sıfatları ve nitelikleri vardır. Bu sıfatlar bizim kapsamımızın tamamen dışında, Allah'ın ilmi dâhilinde bulunmaktadır!

Mutluluğun Gerçek Yeri

Rükû ve sonrasında dimdik durmayı anlattık. Rükû sonrası bu duruş, bizleri namazın en önemli kısmına

hazırlıyor. Bu duruş, her rekâtın tatlı bir mührüdür. Secdeden önce geldiği için ona bağlıdır. Büyük finalin (secdenin) başlangıcıdır. Peki, secde gerçekte ne alâkalıdır? Çoğumuz yıllardır secdeyi mekanik bir rutin ile robotik bir hareket gibi verine getirmekte ve bu yüzden kalmaktayız. etkisinden uzak onun güçlü Bizler kalplerimizi namaza dâhil etmedikçe namazın hiçbir bölümünün gerçek tadını alamayacağız. Secde, daha de bahsettiğimiz gibi Rabbimize olan teslimiyetimizin en nihai göstergesidir. Sanki şöyle diyoruz: "Ey Allah'ım benden ne istediysen, sahip olduğumun en kıymetlisiyle karşılık verdim. Çevremdeki en değersiz, en bozulmuş şeyleri bırakıp en değerli, en onurlu, en şerefli verim olan yüzümü Sana döndüm. Her seyimle Sana yöneldim. Her şeyimi Sana verdim!"

Secde, gerçek mutluluğun sırrıdır. Nasıl mı? Kendinize şöyle bir sorun: En büyük saadet kaynağı cennet nerededir? Yukarıda, Allah'a en yakın olan yedinci kat semadadır. Peki, ya en büyük azap yeri cehennem nerededir? Yerin altındadır, Allah'a en uzak yerde... Ve cennetin kapısı günahkârlara açılmaz. Saadetin kaynağı cennet içerisinde ulaşılabilecek en büyük mertebe nedir? İçerisinde Hz. Peygamber'in (sav) de bulunduğu Firdevs-i Âlâ... Oranın sınırları, Allah'ın kürsüsüne kadardır. Orası Cennetteki en yüksek yer ve Allah'a en yakın makamdır. Başka bir deyişle orayı hak edenlerin komşusu bizatihi Allah (c.c)'tır!

Sormaya devam edelim. Hz. Peygamber'i (sav) Mekke'deki en zorlu zamanlarında, en derinden üzüldüğü zamanlarda Allah nasıl teselli etti, moralini nasıl düzeltti? O, Peygamberini (sav) tüm zamanların en önemli hadisesi İsra ve Mirac ile yüceltti. Onu insanoğlunun Rabbine olabileceği en yakın mertebeye yükseltti. İşte bu hayattaki mutluluğun kaynağı olan iyi bir söz, salih bir amel de bizleri Allah'a ulaştırır. Çünkü Allah buyuruyor ki, "O'na ancak güzel sözler yükselir (ulaşır). Onları da Allah'a salih amel ulaştırır..." (35/Fâtır, 10)

Övlevse mutluluk nerededir? gerçek Gercek mutluluk Allah'a hamdetmektedir. Bu gizli formül bizleri Allah'a yaklaştıracak, ruhlarımızı yükseltip yüceltecek ve böylece bizi daha mutlu bir kimse yapacaktır. Yani bu derece yüksek bir mutluluk makamına nasıl erişeceğiz? Kendimizi Allah'ın karsısında alcaltarak... hatırlayın: "Kim Allah için tevazu gösterirse, Allah onu yüceltir." Şereflendirir ve onu gerçek mutluluğa götürür. Şu hadisi de unutmayın: "Kulun Allah'a en yakın olduğu an secdedeki andır. O halde secdede Allah'a çokça dua edin." Alak Sûresinin sonunda Rabbimiz ne diyordu? "... Secde et ve (*Allah'a*) yaklaş!" (96/Alak, 19)

Şimdi yıllardır secdede ne yaptığınızı fark ettiniz mi? Her secdede Allah'a biraz daha yaklaşmaya çalışıyordunuz. Vücudunuz yere doğru alçalıyor ama ruhunuz yerin ve göğün Yaratıcısına yaklaşabilmek için yükseliyordu. Rasûlullah (sav) şöyle buyuruyor: "Allah'a bir defa secde eden bir müslüman, bir derece yükselir ve bu secde sayesinde bir günahından da kurtulur." Ulaşabileceği en büyük mertebeye, Allah'ın arşı tarafından çevrelenen Sevgili Peygamberimizin de bulunduğu Firdevs'e kadar yükselir.

Daha fazla mı delil gerekiyor? Şu örneğe bir bakalım: Rabia İbn-i Ka'b (ra), Rasûlullah (sav) ile birlikte gecelerdi. O'na abdest suyunu ve diğer ihtiyaçlarını getirirdi. Bir gün Peygamber (sav) ona: "Benden bir şey iste!" dedi. O'da: "Cennette senin yanında olmak isterim!" dedi. Rasûlullah (sav): "Bundan başka bir isteğin var mı?" diye sordu. Ka'b: "Tek isteğim budur!" dedi. Bunun üzerine Peygamber (sav): "O halde, çok secde etmekle bana yardımcı ol!" buyurdu. Görüldüğü üzere ruhumuzun Allah katında daha fazla yükselmesi için, bedenimizi de daha aşağı indirmeliyiz. Ve bedeniniz secde ettiği gibi kalbiniz de secde etmelidir; Bir olana, arşının üzerine istiva edene, her gün yeni olaylar gerçekleştirene... Herkesin ihtiyaçları ve amelleri O'na arz olunur. Herkes O'na muhtaçtır fakat O'nun hiç kimseye ihtiyacı yoktur; bir yerde bir günahı affederken başka bir yerde bir zorluğu kolaylaştırır, zayıf birini güçlendirir, kırık bir kalbi onarır.

Canı veren de O'dur, alan da. Dilediğine hidayet eder, dilediğini saptırır. Bir kavmi bir başkasından ayırmakla onlardaki eksikliği giderir ve onları rızıklandırır. Kimi toplumları onurlandırırken kimilerini de aşağılar, zelil eder.

Kalbinizle secde ettiğinizde bilirsiniz ki eşsiz bir parıltı ile yükseleceksiniz. "... Yüzlerinde secdelerin izinden nişanları vardır..." (48/Fatır, 29) İşte bu, Allah'ın başka hiçbir yerde bulunmayan nezaketi ve şefkatinden gelen lütuf ve nurunun izi...

Secde namazın en özel bölümüdür, çok kıymetlidir. Nice dert ve tasadan secde ile kurtuluruz. İmtihan ve zorluklar secde ile ortadan kalkar. Nice ihtiyacımız secde ile karşılanır. Nice, secdede yapılana kadar karşılık görmemiş dua secdede cevaplandırılır.

Rabbimiz ile yakınlaşmak için yere kapanalım, kalbimiz ve ruhumuz ile secde edelim. Dünyanın en güzel duygusunu tadalım... Bu dünyadaki gerçek mutluluğu hissedelim.

Dört Dörtlük Secde

Namazın en önemli kısmıyla devam ediyoruz; secde! Şu anda Hz. Peygamber'i (sav) secde ederken izlemeyi isterdik değil mi? İşte hedefimiz de bu. Namazın bu çok değerli rüknünü kendi çabalarınızla güzelleştirebilmeniz ümidi içerisinde sizi doğru bir secdenin tanımına götürmek; tıpkı Peygamberimizin Allah huzurundaki secdesi gibi... Secde etmeye hazır olduğumuz vakit "Allahu Ekber"i eğilirken dediğimizden emin olmalıyız. Ne önce ne de sonra, tam eğilirken söylemeliyiz. Daha sağlam olan görüşe göre secdeye giderken önce dizler yerine avuç içleri yere değmelidir, devenin çökmesi gibi olmamalıdır.

Ardından başımız zemine yumuşak bir şekilde temas eder, tâ ki alın (ve burun) yere değene kadar. Secde edilecek yere alnın temas etmesini engelleyecek herhangi bir engel olmadığından emin olmalıyız. Avuç içi aşağıya doğru, parmaklar kapalı ve parmak uçları, dizler ile ayak parmakları da kıbleye dönük olmalıdır. Avuç içleri kafa ile ya da omuzlar ile paralel olabilir.

Dirsekler yerden yukarıda tutulmalı, erkekler için mümkün olduğunca yanlara doğru açılmalıdır. Karın ise uyluklardan uzakta tutulmalıdır. Secde vücudun yedi kısmı üzerine yapılır: Alın (burun dâhil), iki avuç içi, iki diz ve iki ayak. Tüm bu kısımlar, bütün kemikler ve eklemler

yerleşinceye kadar sabit bir şekilde tutulup huşû içerisinde olunmalıdır. Rasûlullah (sav) secdede hiçbir zaman Kur'an okumamış, onun yerine çokça dua etmiştir. O: "Kulun Allah'a en yakın olduğu an secde anıdır. O halde secdede Allah'a çokça dua edin" buyurmuş ve bizlere secdede iken ne söylememiz gerektiğini öğretmiştir.

"Ey Yüce Rabbim! Seni bütün noksan sıfatlardan tenzih ederim."

Buna şu duayı da ekleyebiliriz.

"Rabbimiz olan Allah'ım, Seni hamdin ile tesbih ederim, beni bağışla."

Ya da;

"Münezzehsin, Mukaddessin, Meleklerin ve Ruh'un (Cebrail'in) Rabbi Sensin."

Hz. Peygamber (sav) bizlere her biri farklı anlamlarda ve eşsiz lezzetlerde olan birçok dua öğretmiştir. Hepsi bizleri namaza odaklandırmak içindir.

Dua etmek, Allah ile konuşmaktır. Birini sevdiğimizde onunla konuşmaktan daha çok hoşlanırız. Onunla daha uzun süre meşgul olmak isteriz. Allah'ın Sina Dağı eteklerindeki Tuva Vadisinde Hz. Musa konuşmasını hatırlıyor musunuz? Allah, Musa (as) ile konuşurken Musa (as) dinledi, dinledi yani tüm dikkatini O'na verdi. Ya sonra Allah ona birden "Şu sağ elindeki nedir Ey Musa?" diye sorduğunda o ne yaptı? Sevgili Rabbinin sözleri ile memnun ve huzurlu hissediyordu, büyük bir sevinç içerisindeydi. Ve konuşmaya başladı: "O, benim âsâmdır; ona dayanmakta, onunla davarlarım için ağaçlardan yaprak düşürmekteyim" dedi. Bu özel konuşmanın heyecanı ile çok dalmıştı. Allah'ın heybetini hatırlayınca kısa kesti. "Onda benim için daha başka yararlar da var."

İşte biz de Allah'a yakınlaşmak için secde edeceksek Musa'nın (as) hissettiklerini hissetmeye çalışalım. Allah'a karşı taşıdığımız sevgiyi hatırlayalım. O'nunla konuşalım, O'nu övelim, O'ndan isteyelim, O'nun huzurunda bütün ağırlıklarımızdan kurtulalım ve sadece O'ndan gelebilecek olan huzura erişmek için Allah'a yönelelim.

"Allah'ım! Öfkenden rızana; cezandan affına sığınırım. Senden yine Sana sığınırım. Sana övgüyü saymakla bitiremem. Sen kendini nasıl övdüysen öylesin." (Müslim, Salât, 222)

Namazın her rekâtında bir rükû varken secde iki tanedir, neden? Çünkü secde namazın direğidir, iki kez yapılır. Bir defa yapmak yeterli olmaz. Peygamberimiz (sav) secdelerini uzatır, Allah (c.c) ile olan bu değerli anın tadını çıkartırdı. (Ayrıca bu O'nun torunları için de değerli anlardandı! Onlar binicilik oyunlarına doyana kadar doğrulmazdı!)

Büyük Bir Yakarış

Şu ana kadar gördüğümüz üzere, namazın her kısmının özel bir anlamı ve eşsiz bir önemi var, bundan dolayıdır ki değiştirdiğimiz her pozisyon ile daha farklı ve yeni bir sahneye geçiyoruz. Bu geçişler, zihnimizin uyanık kalmasına ve sarf ettiğimiz kelimeleri özümsememize katkı sağlıyor. Yine bu geçişler ile Allah'a karşı birbirini izleyen;

sevgi, ümit, korku ve tevazu gibi duygular, kalplerimizin namaz boyunca diri kalmasına yardımcı oluyor. Şu anda geldiğimiz bölüm ise muazzam bir tevazu ve korku uyandırması gereken bir duruş. Kıyamet günündeki halimize benzer bir pozisyon.

"O gün her ümmeti, diz çökmüş görürsün. Her ümmet kendi kitabına çağırılır, (onlara şöyle denilir:) "Bu gün, yaptıklarınızla cezalandırılacaksınız!" "Bu, yüzünüze karşı gerçeği söyleyen kitabımızdır. Çünkü biz, yaptıklarınızı kaydediyorduk." (45/Câsiye, 28-29)

Günümüzde bu, infaz kararını duymak üzere olan birinin bulunduğu küçük düşürücü bir pozisyon... Herhangi bir bağışlanmadan, kurtarıcıdan ümidini kesmiş birinin pozisyonu... İşte bu iki secde arasındaki dizüstü oturuş!

Bu konumdayken söylememiz gereken ne olabilir? Aslında bu cümleden başka hiçbir şeye ihtiyacımız yok: رَبِّ اغْفِرْ لِي (Allahım beni affet! Allahım beni affet!) İki kere, üç kere, dört kere veya daha fazla... Kim bilir kaç kez kendimize zulmedip, Allah'ın koyduğu sınırları çiğnedik?

Teslimiyet ve acziyet dolu bu duruş, çokça af dilememiz için uygun bir fırsat. Peygamberimiz (sav) eşit uzunlukta yaptığı secdelerinde Allah'tan mağfiret ister ve şu duayı okurdu:

"Ey Allah'ım beni affet ve bana acı, bana yol göster ve beni rızıklandır, bana sağlık ver ve eksiklerimi gider ve derecemi arttır."

Allah'a sunulan bu istekler bu hayatı da kapsar ancak daha önemlisi bunlar, âhiret hayatı içindir. Kıyamet gününde endişeyle hakkındaki kararı bekleyen bir yaratılmış olarak Hz. Peygamber (sav), Allah'ın huzurunda secdeye kapanacak, O'na hamd edip O'nu övecek, yalvaracak, ağlayacak – ümmeti için ağlayacak... Tâ ki Allah cevap verene kadar: "Kaldır başını ey Muhammed (sav), iste, isteğin kabul edilecek; şefaat et, şefaatin kabul edilecek."

Peygamberimiz (sav) secdesinden doğrulup bu şekilde oturacak ve bize şefaatçi olacak. Bundan şunu çıkartabiliriz; dualarımız hem secde sırasında hem de sonrasında kabul olunabilir. Allah'ın bizi affetmesi için yalvarıp, O'na daha fazla yaklaşmak için ikinci bir secdeyle devam ederiz. Bunun için bir secde yeterli değildir. Kur'an'ın ilk sûresi olan Alak Sûresi, "Oku!" ile başlar ve secde ile biter, tıpkı namazın her rekâtında olduğu gibi. İbadetin her parçasında kendine özgü bir güzellik ve eşsiz bir lezzet vardır. Bilgimiz arttıkça bu lezzeti daha iyi tadarız ve bu güzelliği daha iyi hissederiz, neticede: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" (39/Zümer, 9)

Veda Sahnesi

"Dil, beden ve mal ile yapılan bütün ibadetler Allah'adır. Ey Nebi! Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun. Selâm bizim ve Allah'ın bütün salih kulları üzerine olsun. Ben şahadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur ve yine şahadet ederim ki, Muhammed (sav), O'nun kulu ve elçisidir."

Henüz namazın ilk rekâtını bitirdiyseniz; ikinci rekâta kalkın, huşunuzu artırmak için yeni bir fırsata kalkın

ve bu sefer kalbinizin ve aklınızın, gerektiği gibi tümüyle tevazu ve alçakgönüllülük ile dolu olduğundan emin olmak için kalkın. Eğer bu son rekâtınız ise o zaman veda sahnesine, kuluyla bağışlayıcı Rabbi arasındaki güzel buluşmanın tatlı sonuna; Ka'de-i Ahîre'ye/Teşehhüde vardık demektir.

Ellerimizi dizlerimizin üstüne koyuyoruz. Rabbimizle konuşurken olması gerektiği şekliyle tüm övgüleri ve hamdı Allah'a göndererek başlıyoruz; O ebedidir, tüm noksanlıklardan münezzehtir ve hüküm sahibidir. O'nu bu güzel sözlerle selamlayın: "Et-Tâhiyyatü lillâhî". Tüm "tehiyyat"lar (hamd, övgü) O'nadır, O'ndan başka ilah yoktur. "Ve's-Salavâtu" – tüm dualarımız ve ibadetlerimiz O'nadır. "Ve't-Tayyibat" –sözle veya bedenle yapılan tüm salih ameller de yalnızca O'nadır. Zira Allah sadece hayırlı, halis ve samimi olanı kabul eder.

Sıradaki sözler ise sizi başka bir diyara götürecek, binlerce kilometre uzağa, bu dünyada şimdiye kadar yaşamış en büyük insanın, sevgili Peygamberimizin mübarek bedeninin yattığı yere, Medine'ye! "Es-Selamu Aleyke Eyyuhen Nebiyyu ve Rahmetullahi ve Berekâtuh" – Ey Peygamber, Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun.

Her gün bu özel selamı O'na gönderiyorsunuz, O da size cevap veriyor! Şu hadise bakın: Peygamberimiz (sav) buyurdu ki: "Her kim, bana salâvat getirirse, ona karşılık vermem için Allah mutlaka ruhumu bana iade eder."

Lütfen şimdi en yakın kapıya başınızı çevirin ve Peygamberimizin (sav) o kapıdan geldiğini hayal edin. Gül gibi nurlu yüzüyle, başını örten temiz örtüsüyle, güzel kokulu saf beyaz giysisiyle ve kalbinizi yumuşatan sıcak gülümsemesiyle. Bugün sadece bir kişinin selâmını kabul edecek, sizinkini! Nasıl hissederdiniz? Ne söylerdiniz? İşte şu an yukarıdaki gibi güzel sözlerle direk olarak Hz. Peygamber (sav) ile konuşuyorsunuz. Sadece düşünün.

Siz bu ayrıcalığı günde en az 5 kere yaşıyorsunuz! Kaçımız onun zamanında yaşamayı isterdi, onu görmeyi ve onun yanında olmayı... Yukarıdaki sözlerle biz, ZATEN onun yanındayız! Hadi o zaman Peygamberimizi, bize getirdiği paha biçilemez mesaj için kalpten sevgi ve minnetlerimizle selâmlayalım. Ve ona karşı duyduğumuz sevgi ve saygıyı dile getirirken de; şu an Peygamberimizi Yaratanın huzurunda oturduğumuzu ve Allah'a karşı duyduğumuz sevgiyi hatırlayalım. O Allah ki, bizim O'nun Peygamberine gönderdiğimiz salât ve selâma karşılık bize on mislini gönderiyor!

Allah'a, sonrasında da Peygamberine övgülerimizi ve selamlarımızı ilettikten sonra kendimiz ve Allah'ın salih kulları için dua ediyoruz: "Es-Selâmü aleyna ve alâ ibadillahi's-Sâlihîn." (Selâm, bizim ve salih kulların üzerine olsun.) Sonraki kısım ise inancımızı yenilediğimiz şahadet: "Eşhedu en-Lâ İlîhe İllallah ve Eşhedu enne Muhammeden abduhu ve Rasûluhu" (Şehadet ederim ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur ve yine şahadet ederim ki Muhammed (sav), O'nun kulu ve elçisidir.) Ölüm geldiğinde hiçbirimiz iki namaz vakti arasındakinden başka bir zamanda olmayacağız, sabah ile öğle, ya da öğle ile ikindi, veya ikindi ile akşam vb.

Peygamberimiz (sav) de şöyle buyuruyor: "(Şu hayatta) son sözü "La İlâhe İllallah " olan cennete girer."

Ertelemenin vakti değil! Bu ilahi sözler cennetin anahtarı! Son olarak, bu güzel buluşma sona ererken Allah (cc) şunu garanti ediyor: Bu kıymetli anlarda ettiğiniz dualar kabul edildi! Öyleyse ilk olarak Allah'tan iman ve peygamberimiz ve ailesi için rahmet dileyelim, kendiniz ve aileniz için de çokça af isteyin. Son olarak Rahman ve Rahim'den bu dünya ve sonrası için en iyisini isteyin. Peygamberimizin (sav) yapmış olduğu duaları öğrenmeye çalışın, çünkü o dualarda ihtiyaç duyduğumuz her şey var.

"Allah'ım! Hz. Muhammed'e (sav) ve âline, Hz. İbrahim (as) ve âline rahmet ettiğin gibi rahmet eyle. Şüphe yok ki şanı yüce ve övülmeye layık olan yalnız Sensin. Allah'ım! Hz. Muhammed'i (sav) ve âlini, Hz. İbrahim (as) ve âlini mübarek kıldığın gibi mübarek eyle. Şüphe yok ki şanı yüce ve övülmeye layık olan yalnız Sensin."

Sağınıza selâm verip de namazı bitirirken artık derin bir rahatlama, huzur ve sakinlik hissediyor olmalısınız. Eğer bunlar yoksa size yük olan, kalbinizi uyuşturan ve Rabbinizden uzaklaştıran amellerinizi sorgulamalısınız. Namazı bitirmeden en az 3 kere Allah'tan namazımızdaki noksanlıklar için af dileyelim, sonrasında affedilmek için diğer bir fırsat olan sünnet için kalkalım ve asla unutmayın ki Allah'a olan sevginiz arttıkça O'na daha çok yaklaşırsınız. Kalbiniz hayata dönmeye başlar, tevâzu ve huşûnuz artar ve sonunda namazın gerçek tadını alırsınız!

Buluşma Çağrısı: Ezan

Daha tamamen bitirmedik. Birkaç kelâm da ezan için etmeliyiz. Namaz gerçekte ne zaman başlar biliyor musunuz? "Allah-u Ekber" dediğimiz zaman mı? Aslında daha önceden başlar. Ezan ile! Peygamberimizin dediği gibi: "Sizden her biriniz (gerçekten) namazı (kılmayı) beklediği müddetçe namazdadır." Ezan sizi Allah ile yapacağınız toplantıya hazırlanmanız için uyarır. O, tevazu ve alçakgönüllülük sahibi olmanız ve Allah'ı hatırlamanız için yapılan bir davettir. Aslında siz zaten namazdasınız çünkü namaz kılmaya niyet ettiniz. Ayrıca ezan şeytanı defeder, o ne zaman ezanı duysa öfke ve hiddetle kaçar!

Onun artık sizi rahatsız edemeyeceğini bilmek bizim namazdaki huşûmuzun artmasını sağlar. Yine ezan namazımızdaki eksiklikler yüzünden azalan ecrimizi de artırma fırsatıdır. Bu ecri nasıl artırırız? Peygamberimiz (sav), müezzinin ezanıyla namaza gelen herkesin ecrinden müezzine de verileceğini söylüyor. Örneğin, yüz kişi o namazı kılarsa, müezzin de yüz kişinin mükâfatını alır. Bizim ihtiyacımız olan da aynı müezzin gibi ecir toplamak, bunu yapmanın yolu ise; ezanı tekrar etmek! "Müezzinlerin söylediğini söyleyin" – Peygamberimizin verdiği bir taktik. Bir de ezanı Mekke'de, milyonların namaz kıldığı ve burada (Mescid-i Haram'da) kılınan bir namazın diğer mescitlerde kılınmış yüz bin namaza denk olduğu bir mekânda tekrar ettiğinizi düşünün!

Bunun mükâfatını bir düşünün! İşte bu Allah'ın lütfu ve cömertliğidir. Basit bir eylem karşılığında böyle muazzam bir ödül! Ezan nasıl başlar? "Allahu Ekber" (Allah en büyüktür!) Kimse O'ndan daha azametli değildir!

Ticareti bırakın, işinizi de, ailenizi ve çocuklarınızı, hatta uykunuzu! Allah hepsinden büyüktür ve şimdi bunu ona iletmenin vaktidir. İşte bu yüzden müezzin "Allahu Ekber"i bir kereden fazla tekrar eder.

Peki, bütün bu işlerimizi bırakıp kalkmamızı gerektiren ne? Cevap sonraki sözlerde: "Lâ ilâhe İllallah" (Allah'tan başka ibadet edilecek ilah yoktur!) Rabbim, yalnızca senin için her şeyi arkama attım. Başka bir deyişle, ezanın çağrısını görmezden gelmek ve namazı terk etmek aslında o anki meşguliyetinin Allah'tan daha önemli olduğunu ve onun ibadete daha layık olduğunu söylemektir. "Lâ ilâhe İllallah"tan sonra ne geliyor? durduğumuzda kimin örneği namazımızı ikame ederiz? Tabii ki Peygamberin: "Beni namaz kılarken nasıl gördüyseniz siz de öyle kılın." Bundandır ki ezanda şunu duyarız: "Eşhedu enne Muhammeden Rasûlullah" (Muhammed'in (sav) Allah'ın (cc) peygamberi olduğuna şehadet ederim.) Bu da gösteriyor ki, yapılan bir amelin kabul edilmesi için öncesinde sahip olunması gereken iki şart vardır: Allah'a karşı samimiyet (Lâ İlâhe İllallah) ve Peygamberin Sünnetine uygunluk (Eshedu enne Muhammeden Rasûlullah).

Bu temel kural Kehf sûresinin son ayetinde özetlenmiştir:

"De ki: "Şüphesiz ben, ancak sizin benzeriniz olan bir beşerim; yalnızca bana sizin İlahınızın tek bir İlah olduğu vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, artık salih bir amelde bulunsun ve Rabbine ibadette hiç kimseyi ortak tutmasın." (18, Kehf, 110)

Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (sav) işte bu kadar serefli biri. Hiçbir isim onun ismi kadar yüceltilmedi.

Müslümanlar için ezan, yaşadıkları her diyara doğan bir güneş gibidir. Tüm dünyada Hz. Muhammed (sav) övülüyor, dakika dakika, kesintisiz, 24 saat, tüm gün! O zaman siz de bu en büyük övgü silsilesine katılın ve müezzinin dediklerini tekrar edin!

Peki, samimiyet ve bağlılığımızı ikrar ettikten sonra ne yapıyoruz? "Hayye ale's-Salah" (Haydi namaza!) Ancak bunu tekrar etmek yerine ne demeliyiz? "Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh" (Güç ve kuvvet ancak Allah'a mahsustur.) İmanımı artıran ve ibadetlerimi kolaylaştıran yalnız Allah'tır. O'nun yardımı olmadan yapamam. Aslında ezan, ifadeleri bakımından Fatiha ile benzerdir. Fatiha'da öncelikle ibadetin yalnızca Allah'a olduğunu (iyyake ne'budu) vurgular ardından da bu ibadetlerimizin hayata geçirilmesi için O'nun yardımını dileriz (iyyake nesta'in).

Hepimize başarıyı vaad eden sonraki kelimeler ise içimizde bir mutluluk ve heyecan uyandırmalı! "Hayye ale'l Felah" (Haydi kurtuluşa!)

Eğer bu namaz dünyadaki işlerimde ve âhirette bana başarıyı garanti ediyorsa, neden bu çağırıya kayıtsız kalayım ki? İçimizdeki kuvvet yalnızca Allah'tan geliyor o yüzden tekrar bu sözleri söylüyoruz: "Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh" Son olarak ezan başladığı gibi bitiyor: "La ilahe İllallah". Başındaki "Allahu Ekber" ise size bu dünyadan ayrılacağınızı hatırlatır çünkü Allah en büyüktür. İşte şimdi "Lâ ilâhe illallah" da sizi âhireti düşünmeye ve gerçek dünya için çalışmaya çağırıyor.

Bir sonraki ezanı, O Sevgilinize uzun süredir kavuşmayı bekliyormuşçasına dinleyin. Ezanı, bir çocuğun, annesini taşıyan ve inmek üzere olan uçağın anonsunu dinlediği gibi dinleyin. Bu çağrının benzersiz bir güzelliği vardır: "Kim Allah'a kavuşmayı sever ve isterse Allah da o kimseye kavuşmayı sever."

Allah'a olan bu hasret ve özlem sizi namaza geç kalmamak için acele ettirmeli. Tıpkı Hz. Musa (as) gibi; "...ve ben sana acele ettim ki Rabbim, hoşnut olasın." (20, Taha, 84)

Bugünün üzücü gerçeği ise, ezanın, birçokları için içi boş kelimelerden ibaret olması. Günlük hayatın koşturmacaları ve meşguliyeti ile farkına varılmayıp unutulup giden boş kelimeler... Ancak neye işaret ettiğini anladığımızda ezanın gücünü görecek, bakış açımızı ve tüm varlığımızı nasıl değiştirdiğini fark edeceğiz.

Görülmeye Değer

Birkaç kelam da abdest için... Birçoğumuz için abdest bir alışkanlık değil, bunun sebebi abdestin namaz için zorunlu olması dışında başka bir özelliği olmadığını düşünmemiz olabilir. Ancak abdest düşündüğünüzden çok daha fazlasıdır. Abdest almayı zaten biliyorsunuzdur, alırken söyleyebileceklerimiz, Peygamberimizin (sav) bu konudaki sünneti ve suyu israf etmemek gibi diğer şeyler... Başka ne olabilir? Tüm işlerinizi eliniz, ağzınız, ayağınız gibi organlarınızla yapıyorsunuz.

Peki, kalp nerede? Kalp niyetinizi taşıdığınız yer öyle değil mi? Ufacık işler bile niyetine göre terazinin dengesini

nasıl da bozabiliyor. Yine nice büyük işler de niyet yüzünden değerini kaybediyor. Yani, kalbi de dâhil ettiğimizde söz konusu eylemimiz, sadece becerilerimizi kullanarak kazanacağımız mükâfatın çok üstünde bir değere sahip oluyor. Öyleyse bir dahaki sefere namaz için abdest alırken sadece abdest almayın, niyetiniz sayesinde daha çok sevap kazanabilirsiniz; tüm kalbinizle itaate niyet ederek... Allah'a teslim olarak, tıpkı Maide sûresinin 6. Ayetinde emredildiği gibi: "Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı mesh edip, topuklara kadar ayaklarınızı da (yıkayın)." Peygamberimizin niyetini aynen kendinize alın çünkü o en iyi örnektir. Kötü işlerinizden temizlenmek için abdest alın. Abdest, sizi teninizden içinize kadar temizler; çünkü o, Allah'ın huzuruna çıkmak için kosuldur, temiz olmavan kimse oraya cıkamaz. Peygamberimiz (sav) şöyle buyurur: "Kim güzelce abdest alırsa, o kimsenin günahları tırnaklarının altına varıncaya kadar bütün vücudundan cıkar."

Kim abdest alırsa onun eliyle, ayağıyla, yüzüyle, gözüyle, diliyle işlediği günahlar temizlenir. Suyun elimizdeki kirleri temizlediği gibi günahlarımızın temizlendiğini gözünüzde canlandırmaya çalışın. Allah'ın affı umuduyla dolu bir kalpte bunu canlandırın. Tamamladığınızda da şehadet getirin;

"Allah'tan başka ibâdete lâyık hiçbir ilah olmadığına, O'nun bir olduğuna ve ortağının bulunmadığına şehadet ederim. Yine Muhammed'in (sav) Allah'ın kulu ve Rasûlü olduğuna şehadet ederim."

Ve sonra deyin ki;

"Allah'ım beni tövbe edenlerden, saf ve temiz kalanlardan eyle."

Allah'ım beni sana tövbeyle yönelenlerden, saf ve temiz kalanlardan eyle!

Rabbimizle buluşmaya abdest ile hazırlanıyoruz, tıpkı herhangi biriyle buluşurken düzgün görünmeye çalışmamız gibi. İşte abdest de size bu düzgün görüntüyü verir ve Rabbimiz karşısına görülmeye değer bir temizlikle çıkmış oluruz. Abdestin nuru hesap gününe kadar bizimle kalacaktır. Peygamberimiz (s.a.v) "...Kardeşlerimi görmeyi çok isterdim" buyuruyor. Ümmetinden olan ve kendisinden sonra gelenleri kastediyor. Yani bizleri! Allah Rasulü bizi o gün gelince yüzümüzde, ellerimizde ve ayaklarımızda yani abdest aldığımız yerlerimizdeki nur izlerinden tanıyacak!

Peygamberimiz abdest alırken farz olandan daha fazla yeri yıkamamızı teşvik ediyor, dirseklerden biraz daha yukarı ve topuklardan da biraz yukarı, bu sayede kıyamet günü vücudumuzda görülen nur artacak! Abdest aslında bizi tahmin edebileceğimizden daha yüksek bir mertebeye taşır. Nasıl mı? Peygamberimiz (s.a.v) bir gün Bilal'e (r.a) sordu: "Nasıl benden önce cennete girdin? Çünkü ben bu gece (rüyamda) cennette ön tarafımda senin ayak seslerini işittim!" Bilal (r.a): "Ya Rasulallah hiç abdestsiz kalmadım ve her abdest tazelediğimde 2 rekat namaz kıldım." diye cevap verince "Evet bundandır." diye onayladı Peygamberimiz. Abdest alınca onu şahadet ile mühürleriz - "Eşhedu En La İlâhe İllâllah Ve Eşhedu Enne Muhammeden Abduhu Ve Rasuluhu" Cennetin 8 kapısı bize açılacak ve istediğimizden gireceğiz İnşaallah...

Özet Olarak

Rivayete göre namaz vakti girince Hz. Ali'yi (r.a) bir titreme alır, beti benzi atardı ve şöyle derdi, "Allâhu Teâlâ'nın yerlere, dağlara ve göklere arz edip de onların kabul etmekten kaçındıkları ve benim boynuma aldığım ilahi emaneti ödeme zamanı geldi. (Ahzab Suresi 33/72)"

Öldüğümüzde, ilk sorguya çekileceğimiz şey namazdır, o kabul edilirse sonrasında diğer tüm ibadetler kabul olur, ama eğer kabul edilmezse diğer ibadetlerimiz de kabul olunmaz. Peygamberimiz (s.a.v) buyurdu ki, "Kim namazı terk ederse, kâfir olur!"

Sadece farz oluşu değil aynı zamanda bu gibi hadisler de bizi namaz kılmaya yönlendirmeli. Aklınızda şu örnek bulunsun, insanlar eskiden yaşamak için yerlerdi, değil mi? Bugün ise yemek için yaşıyorlar! Yemek, günümüzde göze hoş gelen renklerle, birçok öğün ve lezzetli tatlılarla bir sanat haline geldi. Bu yemeklerin her bir lokmasından tat almaya çalıştığınız gibi namazdan da tat almaya çalışın. Çalışın çünkü bunu seviyorsunuz, çünkü onda bulacağınız lezzetin özlemini çekiyorsunuz.

Bunun için önceden hazırlanmanız gerekiyor. Tıpkı yemeğe güzel menüsünden önce lezzetli bir aperatifle başlanması gibi siz de namaza hazırlanmaya ezanı duyduğunuz vakit başlayın. Abdestiniz olsa bile nurunuzu artırmak için bir daha alın!

"Ne yapmak üzereyim?", "Kiminle buluşmak üzereyim?" diye kendinize sorun ve üzerinize sıradan giysilerinizi almayın, Rabbinizin karşısına daha güzel

çıkmak için çabalayın. Telefonunuzu kapatın, süsten uzak bir seccade seçin, kıbleye dönün, eğer cemaatseniz safları düzeltin ve daha huşûlu bir namaz için ilk safta bulunmaya gayret edin.

Namaz... İbadetin en güzel biçimi! Huzur veren, manevi açlığı gideren bir ibadet... Bedeniniz belki dünyada, ancak ruhunuz Rahman'ın huzurunda! Namaz, Allah'ın bize en büyük armağanıdır. Onunla aradığımız ve ihtiyaç duyduğumuz huzura ve mutluluğa ulaşırız.

Bu dünya tamamıyla acı, sınav ve sıkıntı ile dolu. Bu dertlerden kurtulmamız lazım. Bize kim yardım edebilir, kimdir sonsuz yardım sahibi? Allah'tan başkası değil! İşte bu yardımı namaz ile alıyoruz. "Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım isteyin. Şüphe yok ki Allah, sabredenlerle beraberdir." (Bakara Suresi 2/153)

Peygamberimizin (s.a.v) bir konuda canı sıkıldığında ne dediğini hatırlayın: "Ferahlat bizi ya Bilal..." Bu ferahlığa, gerçek huzura ve mutluluğa sadece bizden önce gelen o büyük insanlar değil her birimiz ulaşabilir ve namazın sırlarını onların yaptığı gibi çözebiliriz. Bu gizli huzura, mutluluğa ve sırra sadece gerekli hareketleri yapmakla ulaşamayız, onlar çok daha derinlerde:

Kalbinizle Hareket Edin: Eğer gerçekten manevi bir hissiyat istiyorsanız kalbiniz de bu işin içinde olmalı. Bunu yapmak çok zor değil. Allah'a olan sevginizi göstermek için tek ihtiyacınız olan 10 dakikadır. Dünyayı o anlığına unutun. Bu dünya için 23 saatiniz var! Kendinizi bu 10 dakika Allah'a ve O'ndan gelen huzur ve mutluluğa verin.

Namazda okuduklarınızı ve yaptıklarınızı anlayın: Eğer ne söylediğinizi ve ne yaptığınızı bilirseniz kendinizi namaza vermeniz kolaylaşır. Allah emrettiyse bu yapılabilir bir iştir. Namazın ecrine ancak onu kılarken bilinçli ve ne yaptığınızın farkında olarak ulaşabileceğinizi biliyor muydunuz? Eğer 2 saatlik bir filme ya da sınava odaklanabiliyorsak, şuna emin olun ki namaz için de bunu yapabiliriz. Dünya gün boyunca Allah'a ibadet eder, şüphesiz biz de 10 dakika yapabiliriz. Yalnızca Allah'ın yardımını arayın, böylece öyle bir noktaya geleceksiniz ki namaz hiç bitmesin isteyeceksiniz!

Namazı umutla kılın: Umut en derin duygudur, bu yüzden namaz kılarken umutlu olmalıyız. Allah'ı ne kadar tanırsanız, umudunuz da o kadar artar: O'nun merhameti için umut, affı için umut, O'nun rızası için, sevgisi için, O'na yakın olmak için... Şunu unutmayın ki "umut" ve "dilek" aynı şey değildir. Umut, eylemlerle tümleşiktir; bir şeyler yaparsın ve umut edersin. Allah'ın merhametini umut edin ve onu isteyin.

"Bana yalvarın, dua edin ki size karşılık vereyim." (Mü'min Suresi 40/60)

"De ki: "Ey kendi aleyhlerine haddi aşmış kullarım, Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah, bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir." (Zümer Suresi 39/53)

Allah'ın heybetini hissedin! Onun huzurundayken korku ile huşu, saygı ile hürmet birliktedir. Heybet, küçük bir örnekle açıklamak gerekirse ebeveynlerimize ya da bir otoriteye karşı hissedilen bir duygu gibidir. Heybet korkunun en yüksek seviyesidir. Peygamberimizin (s.a.v)

öğrettiği gibi dualar ederken içinizde bu duygu uyansın: "Senden kaçış ancak yine Seninledir." ve "Senden yine Sana sığınıyorum." Yaratıldıkları günden hesap gününe kadar şunu söylemekte olan melekler vardır: "Yüce olan Sensin, bizler Sana layık olduğun şekilde ibadet edememekteyiz."

"Aziz", "Cebbar", "Azim" gibi sıfatlarıyla Allah'ı ne kadar tanırsanız, O'na karşı olan korkunuz da o kadar çok olur. Her şey O'nun kontrolünde her şey O'nun elindedir.

Biz kimiz ki onun emirlerine uymayalım?! "Size ne oluyor ki, Allah'a büyüklüğü yakıştıramıyorsunuz" (Nuh Suresi 71/13) Allah Teâlâ bize hitap ediyor, "Ey insanlar! Allah'a muhtaç olan sizsiniz... Allah dilerse sizi yok eder ve yerinize yeni bir halk getirir." (Fatır Suresi 35/15-16)

Peygamberimiz (s.a.v) İsra ve Miraç gecesinde Cebrail'in (a.s) Allah (c.c) huzurundaki korkusunu şöyle anlatıyor; "Cebrail Allah korkusundan, eskimiş bir deve çulu gibiydi."

Namaza büyük bir Allah sevgisi ile başlayalım zira O bize lütfuyla ikram ediyor, nimet ve bereket ihsan ediyor.

Hayâ edin ve korkun; birçok günah işliyoruz ancak O hâlâ bize karşı hoşgörülü ve bizi koruyor. Rabbimiz buyuruyor ki: "Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir... Onlar ki, namazlarında huşu içindedirler." (Mü'minun Suresi 23/1-2)

Namazdayken, hem bu dünyada hem de diğer dünyada başarılı olmak ve ecrinizi arttırmak için mutlaka gerçek bir tevazu ve alçak gönüllülük içerisinde olmalısınız, yani huşu içerisinde. Bazı dikkat dağıtıcı düşüncelerin sadece namaz sırasında geldiğini fark ediyor musunuz? İşte

bu şeytanın sizden çalmak istediği huşunuzdan dolayıdır. Bir hırsız bir şeyler çalmak için padişahın sarayına girmez çünkü o iyi korunur ya da fakirin evine girmez çünkü orada da çalınacak bir şey yoktur.

Onun hedefindeki her zaman zengin adamların korumasız evleridir. İşte bu sizsiniz. Sizin huşunuz da servetiniz, ama koruması yok. Şeytan her zaman bunu sizden almaya çalışacak. Bu kitaptan öğrendiklerinizi uyguladıkça, namazla öngörülen mutluluk ve huzuru hissettikçe İnşaallah bu vesveselerin üstesinden geleceksiniz ve namazınızın kalitesi inanılmaz derecede artacak.

Kendinize sorun, en çok hangi ayda huşu hissediyorsunuz? Ramazan, değil mi? Peki Ramazanın hangi zamanları? Teravih ya da Teheccüd sırasında değil mi? Peki namazın en çok hangi kısmında huşu duyarsınız? İşte bu da herkesin aynı anda ellerini havaya kaldırıp imamın ardından "Amin" dediği dua anıdır. Gözlerin dolduğu ve haykırışların mescitte yankılandığı an... Neden o anda huşu hissederiz? O anın özelliği nedir?

Bunun sebebi aslında o anda biriyle konuştuğunuzu hissetmeniz. Allah'la doğrudan iletişim kurduğunuzu fark ediyorsunuz! Bu yüzden de bu kıymetli anlarınız huşuyu bulmanızı sağlıyor hem de sadece bir süreliğine değil namaz kıldığınız her gün bu devam ediyor. Her gün O'nla konuşuyor, O'na hitap ediyor, O'nla iletişim kuruyorsunuz. Birçok insan namazın monolog (tekil konuşma) olduğunu düşünüp yanılıyor, oysa namaz başından sonuna kadar bir diyalogdur. Bu diyalogu yaşayın – karşı tarafı hissedin!

Standing Order Form

Support the printing of The Qur'an Project info@quranproject.org | www.quranproject.org

Contact Details [Name as it appears on your account] Please use CAPITAL LETTERS Title: Name: Address: Postcode: Email: Tel: Donate towards the printing - Sponsor 1 COPY £3 (100% Donation Policy) Please Pay The Quran Project | Sort Code 30-00-83 | Acc No. 01200001 IBB - Islamic Bank of Britain, 394 Coventry Road, Birmingham, B10 OUF Reference (For Bank Use): Tick as appropriate [Frequency - Monthly] Other [amount in words] Date of first payment: (until further notice) **Account Details** Account Number Sort Code Bank Name/Address: Postcode: Signature: Date: Faid it Please tick box to allow The Qur'an Project to claim gift aid & make your donation go further. Please treat all donations I have made to The Qur'an Project as gift aid donations since 26th April 2010 and all future donations I make from the date of this declaration. I pay income tax at least equal to the amount of gift aid to be claimed. Signature: **Thank You For Your Support** Please return completed form to:

The Qur'an Project Distribution Centre: 7-8 The Arcade, Luton, Bedfordshire, LU4 8JE